

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Kumpilazzjoni Nru. 69/2019

**Il-Pulizija
(Spettur Fabian Fleri)
(Spettur Lydon Zammit)
(Spettur Roderick Agius)**

-vs-

Patrick Mangion, detentur tal-Karta tal-Identita` bin-numru 68773M

Illum: 5 t' Ottubru, 2020

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miċċjuba fil-konfront tal-imputat **Patrick Mangion** u ciee` talli:

Nhar il-11 ta' Jannar, 2019, għall-habta ta' bejn 1-12:00hrs u is-13:45hrs minn gewwa ir-residenza bin-numru 30 u bl-isem Zardor li tinsab fi Triq l-Għargħar 1979, Qormi:

1. Flimkien ma persuni ohra ikkommetta serq ta' flus u gojjelerija, liema serq hu kkwalifikat bil-vjolenza, bil-mezz u bil-valur, li jeccedi l-elfejn, tlett mijha w disa' w ghoxrin Euro u sebgha' w tletin centezmu (€2,329.37), u bil-lok, u li sar għad-dannu tal-familja Sammut u/jew ta' xi persuna/i ohra;
2. Bla ordni skond il-ligi ta' l-awtorita` kompetenti, u barra mill-kazijiet li fihom il-ligi tagħti s-setgħa lill-privat li jarresta lill-hati, arresta, zamm jew issekwestra lil Anna Sammut kontra l-volonta` tagħha;

3. Ikkaguna griehi ta' natura hafifa fuq il-persuna ta' Anna Sammut hekk skond kif iccertifika Dr. Kauson M.D. mic-Centru tas-Sahha ta' Qormi;
4. Ĝarr 'il-barra minn xi fond jew id-dintorni tieghu xi sikkina jew strument li jaqta' jew bil-ponta ta' liema xorta jkun minghajr ma kellhom licenza jew permess minghand il-Kummissarju tal-Pulizija;
5. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi sar ricediv ai termini tal-artikolu 49, 50 u 289 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta u dan b'diversi sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati (Malta), liema sentenzi saru definitivi u ma jistghux jinbidlu;
6. Fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi naqas milli jhares il-kundizzjonijiet imposta fuqu mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) Magistrat Dr. Caroline Farrugia Frendo LL.D. fid-digriet tagħha tal-14 ta' Dicembru, 2017, li bih tghat il-helsien mill-arrest.

Il-Qorti gentilment mitluba sabiex f'kaz ta' htija tikkundanna lill-akkuzat ghall-ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat in-nota tal-Avukat Generali tat-**12 ta' Dicembru, 2019**, permezz ta' liema bagħat lill-imputat biex jigi gudikat minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kif mahsub fis-segwenti artikoli:¹

- Fl-artikoli 17, 31 u 533 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikoli 261(a)(b)(c)(e), 262(1)(a)(b)(2), 263, 267, 269(g), 275, 276, 279 u 280(2) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikoli 86 u 87(1)(e) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikolu 221(3)(b) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikolu 51(7) u 55(a) tal-Att Dwar l-Armi, Kapitolu 480 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikolu 49, 50 u 289 tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
- Fl-artikolu 579(1)(2) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat li l-imputat m'għandu l-ebda oggezzjoni biex il-kaz jigi hekk trattat.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni finali.

Ikkunsidrat-

Preliminari

¹ Fol.494

Fl-ewwel lok jigi sottolinejat li din il-kawza nstemghet w imxiet flimkien ma zewg procedimenti ohra, **Il-Pulizija vs Mark Anthony Cardona u Ryan Briffa** w **Il-Pulizija vs Michael Mifsud**, lkoll decizi fl-istess jum.

Ghalhekk bosta kienu dawk il-persuni li xehedu f'kawza w it-traskrizzjoni ta' dik ix-xhieda giet inserita f'dawn l-atti b'digriet appozitu kif ser jinghad aktar il-quddiem. Kien hemm imbghad ghadd ta' istanzi fejn persuni xehdu darba ghall-finijiet tat-tlett procedimenti, ciee` ix-xhieda tagħhom kellha rilevanza u giet ammessa fit-tlett procedimenti separati.

Fit-tieni lok, u ghalkemm l-abбли difiza ma għamlet l-ebda sottomissjoni fir-rigward, din il-Qorti qed tiskarta għal kollox ir-relazzjoni tal-espert Keith Cutajar, esebita minnu, rigward l-analizi li hu għamel fuq il-mobile phone esebit mill-Ispettur Lydon Zammit (**Dok.LZM**) li ingabar minn fuq il-persuna ta' Michael Mifsud, għas-segwenti ragunijiet:²

Jibda biex jinghad li l-inkarigu tal-espert Cutajar hu limitat u cirkoskrift għal dak li gie inkarigat jagħmel fl-inkjestha mill-Magistrat Dr. Simone Grech u minn din il-Qorti.

Izda, filwaqt li fl-inkjestha Cutajar ma giex inkarigat janalizza l-mobile phone ta' xi suspettat izda biss sabiex jeleva u janalizza *footage* minn diversi *cctv cameras*,³ kienet din il-Qorti li f'dawn il-proceduri, estendiet l-inkarigu tas-Sur Cutajar sabiex janalizza l-mobile phones ta' Patrick Mangion permezz ta' verbal tal-5 ta' Frar, 2019.⁴

L-inkarigu sabiex janalizza l-mobile phone ta' Michael Mifsud sar aktar minn xahar wara u mhux f'dawn il-proceduri imma fi proceduri separati fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Michael Mifsud**.⁵

Ma jirrizultax li l-prosekuzzjoni qatt talbet sabiex kopja ta' dik ir-relazzjoni tigi inserita f'dawn l-atti, izda jidher li pproduċiet lil Cutajar bhala xhud biex jixhed u jipprezenta kopja mingħajr ma talbet, f'dawn il-proceduri, l-estensijni tal-inkarigu ta' Cutajar sabiex janalizza l-mobile phone ta' Mifsud. Lanqas ma jirrizulta li gie registrat xi qbil bejn il-partijiet sabiex, minkejja n-nuqqas tal-imsemmi inkarigu, ir-rapport ta' Cutajar rigward ic-cellulari ta' Mifsud jigi inserit f'dawn l-atti.

² Dok.KCMM a fol.273 et seq.

³ Vide Dok.KC a fol.201

⁴ Fol.22

⁵ Verbal 11 ta' Marzu, 2019

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti hi prekluza milli tiehu konjizzjoni tar-relazzjoni **Dok.KCMM**.⁶

Il-Provi

Giet inserita fl-atti ta' dawn il-proceduri, kopja tal-**Process Verbal Nru. 252/19** esebit fil-procediment **Il-Pulizija vs Mark Anthony Cardona u Ryan Briffa**, redatt mill-Magistrat Dr. Simone Grech.⁷

Il-Current Incident Report⁸ gie kkonfermat minn **WPS 161 Tania Camilleri** li kienet l-ufficjal li marret fuq il-post u tkellmet ma Anna Sammut.⁹ Fir-rapport jissemma' li fil-verzjoni *a tempo vergine*, Sammut tistqarr: "Tnejn mill-malviventi kienu ta' statura irqaq u twil u l-iehor imbaccac u qasir Wiehed minnhom qalilha li jekk tqabizielhi, nhanxarlek rasek u qalulha ukoll 'Tghajjatx'. Hija rat li fuqhom kellhom sikkina u tnejn minnhom kellhom ingwanti tad-drapp kulur ahdar u l-iehor par suwed. Dak li rabatha, kelly **maskra tac-carruta** u qalilha li naqra flus ghad-droga rridu ahna u l-iehor li kelly **tights** minn lewn il-gilda ma wiccu. Meta rabtuha riedu jdahluha gol-garage imma hi ma halliethomx.... xi l-12:00hrs, rat mis-cctv tagħha, ragel bil-beritta bajda b'sidrija u qalilha li kien tal-posta".¹⁰

Anna Sammut, id-derubata, bdiet biex tispjega kif fil-11 ta' Jannar, 2019, meta kien xi 11:30am kien habtilha xi hadd, izda meta marret tittawwal ma rat lil hadd. Staqsiet lil wiehed garr tagħha li qalilha li kien il-pustier.¹¹ Xi 1pm rega' habtilha persuna li qalilha li kellha l-posta w kien jinhtieg tiffirma fuq pakkett. Sakemm hi kienet qed tkellmu w tispeku la mieghu min seta' bghatilha *parcel*, x'hin il-'pustier' kien dahru lejn il-bieb u b'wiccu faccata tagħha, hasset lil xi hadd jimbottaha lura b'wiccha fuq it-tarag.¹² Dahħlu zewg malviventi fejn wieħed minnhom dahal fil-garaxx minn go bieb li jinsab vicin fl-indana tal-bieb ta' barra, filwaqt li l-iehor **taha daqqa ta' sieq bir-rkoptu go genbha**. Intrabtulha saqajha peress li meta ppruvaw jorbtulha jdejha w halqa hi bdiet tissara magħhom. **Dak li għamilha ta' pustier pogġilha sikkina ma ghonqha.**¹³

⁶ Fol.273 et seq

⁷ Fol.150-151. PV esebit bhala **Dok.DZ** a fol.152-173

⁸ **Dok.FF3** a fol.60-66

⁹ Fol.132-133. Kopja ohra tar-rapport **Dok.TC** a fol.134-138

¹⁰ Fol.64 u fol.137

¹¹ Fol.26

¹² Fol.26-27

¹³ Fol.27

B'id wahda giet fgata u b'ohra nghalqilha halqha filwaqt li qalulha toqghod kwjeta ghax joqluha.¹⁴

Dak li dahal fil-garaxx bdew jirreferu ghalih bhala "iz-Zebbugi" u dak li tela' fuq "iz-Zabbari"; it-tnejn kienu **mghammdin**. Dak li ghamilha tal-pustier kien liebes gakketta bl-ghonq imtella l-fuq, kelli qisu *tights/pop sock* fl-abjad ma' wiccu w kien liebes berritta. Dak li baqa' maghha beda jzommha marsusa mat-tarag billi beda jaghsilha jdejha fuq l-istonku tagħha w fuq zaqqha.¹⁵ Il-'pstier' kien mibni w ta' statura twila.¹⁶ Meta dak li dahal fil-garaxx - "iz-Zebbugi" - sab ir-recorder tas-cctv, mar qaghad ghassa magħha, filwaqt li l-'pstier' dahal il-garaxx u ftit wara tela' fuq jghin lil sieħbu.¹⁷ Ma sar l-ebda diskors miz-'Zabbari', li wara li taha daqqa f'genbha baqa' tiela fuq.¹⁸ Iz-'Zebbugi', b'wiccu mghammad, dahal fil-garaxx filwaqt li l-'pstier' ghall-ewwel baqa' bis-sikkina ma ghonqha, izda wara tela' fuq jghin liz-'Zabbari' filwaqt li z-'Zebbugi' baqa' ghassa magħha minflok.¹⁹

Anna Sammut ipprezentat lista²⁰ tal-flus u oggetti li sabet nieqsa u cioe` flus ta' cekk li kien għadu kemm issarraf fl-ammont ta' €3,256;²¹ €1,400 li kienu twarrbu għal irħama tal-qabar; €700 li kienu mwarrba ghall-quddies; xi €50 ohra li kienu fil-portmoni u *mobile card* ta' €20. Insterqu wkoll ghadd ta' **gojjjelli w dehebijiet**: tlett pari imsielet, barbazzal, brazuлетta, gizirana, lira tad-deheb, sitt crieket, erba' limi tad-deheb, ghaxar crieket, zewgt icpiepet, erba' gizirajjen, lima tad-deheb ohra u sitt pari imsielet.²² Dawn id-dehebijiet kienu fil-kamra tas-sodda, fit-twaletta, fil-fond 30 Zardor, Triq-Għargħar 1979, Qormi. Il-malviventi damu xi nofs siegha go darha, u meta telqu **hallewha marbuta** ghalkemm qabel ma dawn hallew il-fond tagħha, kienet tkarbet magħhom biex iholluha.²³ Ghall-ewwel intrabtet bil-qegħda izda, meta raw li bdiet tissara magħhom, middewha mal-art fuq it-tarag tant li it-truf tat-tarag dahhlulha go darha x'hin bdew jagħfsuha mal-art.²⁴ **Sammut tghid li fuq il-post sabet berritta li ttieħdet mill-pulizija.**²⁵

¹⁴ Fol.28

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Fol.29

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Fol.35

¹⁹ Ibid.

²⁰ Xhieda a fol.30. **Dok.AS1** a fol.47. Original a fol. 35 fil-process **Il-Pulizija vs Mark Anthony Cardona u Ryan Briffa**

²¹ Xhieda a fol.30. **Dok.AS** a fol.46

²² Fol.30-31

²³ Fol.32-33

²⁴ Fol.33

²⁵ Fol.35-36

Tispjega kif xi jiem qabel is-serqa, kienet lemet *pick-up* iswed li baqa' tiela l-bankina u gie magħha. Persuna wahda kien hemm fih u kien mghobbi bi skart goff bhal *fridges, geyzers u scrap iehor*.²⁶ Tixhed li wara s-serqa bdiet tiehu pilloli kontra d-depression.²⁷

Sammut identifikat lill-imputat Mangion bhala dak li għamilha tal-pustier, li zamm sikkina ma ghonqha u li kien liebes liebes kalzetta f'wiccu.²⁸ Tghid li tahseb li kien hu minhabba l-istatura tieghu izda zzid dettal u ciee` li l-'pustier' kellu mustacci suwed.²⁹ Jigi sottolinejat li dakinar tas-seduta kien biss l-imputat Mangion li kellu daqna u ciee` daqna griza hafifa mad-dawra tal-halq; Sammut ittenni li jidrilha li kien dan propju minhabba l-istatura tieghu.³⁰ **Il-Qorti tinnota li l-imputat Mangion u bniedem mibni ta' statura twila, mingħajr xagħar, "bald".**

Sammut tiddentifika persuna ohra li kien mghammad u baqa' ghassha magħha u dan semplicement ghax kien l-iqsar fost l-imputati prezenti.³¹ Dwar il-kalzetta li kien liebes il-'pustier' tghid li din kienet ta' materjal qisu *fish net* izda naqra hoxna, "*Qisu tights...jew pop socks..ma kienx naqra rqiq hafna imma jidher...qisu kulur il-laham imma aktar fl-abjad.*".³² Lejn l-ahhar tax-xhieda tagħha Anna Sammut tiddeskrivi il-hwejjeg li kienu liebsin il-malviventi: "*Tal-Posta qalziet iswed jew blue nahseb iswed kien, flok blue dan tas-suf qisu, imbagħad sidrija fuqu, l-ghonq imtella sa fuq nett hekk, bil-beritta bajda go rasu Bil-pizz, nuccali [tal-vista] mijha fil-mija kien finta ghax malli dahal gewwa nehhieh..... malli dahal gewwa nehhieh, jigifieri finta kien.*". Dak li baqa' magħha kellu **maskra** filwaqt li lil dak li tela` fuq ma ratux: "*Jien lilu [tal-posta] biss rajt, jien lilu biss ftaht, jien lill-ohrajn ma ftahtilhomx.*"³³ Dak li bdew jghajjtulu 'iz-Zebbugi' kien liebes gakkett u qalziet suwed, qisha *track suit* wiesa, filwaqt li min tela' fuq gakkett hadra, li dehret wiesa wkoll.³⁴

Dr. Mario Scerri u Dr. Joseph Cassar, li ezaminaw lil Anna Sammut, ipprezentaw ir-rapporti rispettivi tagħhom.³⁵ Fil-konkluzzjoni tieghu Dr. Scerri jghid li ma kienx hemm leżjonijiet vizzibli waqt l-ezami mediko legali.³⁶ Dr. Cassar jghid li sab li Sammut qed "*ssofri minn anzjeta` u nevrozi trawmatika*

²⁶ Fol.33-34

²⁷ Fol.38

²⁸ Fol.39

²⁹ Fol.40

³⁰ Fol.39-40

³¹ Fol.39

³² Fol.41

³³ Fol.42

³⁴ Ibid.

³⁵ Fol.73

³⁶ Dok.MS a fol.83

(Post Traumatic Stress Disorder) b'rata ta' dizabilita` ta' 10%" tant li gie rrakmandat li tibqa' f'kuntatt regolari ma tim psikjatriku.³⁷

L-Ispettur Fabian Fleri jaghti stampa (*overview*) estensiva tal-investigazzjonijiet kondotti mill-pulizija li wassluha sabiex tiddentifika lill-imputat bhala wiehed mill-persuni responsabbi ghal din is-serqa.

Wara li sar rapport mid-derubata saret inkesta magisteriali; fost ohrajn inhatar espert sabiex jeleva *cctv footage* sitwat biswit il-fond tad-derubata, kif ukoll minn *cctv cameras* li hemm fit-triq. Il-pulizija giet awtorizzata tiehu kopja tal-*footages* elevati. Inhatret Dr. Marisa Cassar sabiex taghamel ezamijiet ghad-DNA minn fuq berritta li thalliet fuq il-post mill-malviventi.³⁸

- *Il-Pick-Up*

Peress li Sammut kienet semmiet li xi jiem qabel kienet rat *pick-up* vicin ir-residenza tagħha, il-pulizija gabru l-filmati tal-jiem precedenti ghall-11 ta' Jannar.³⁹ Irrizulta li fit-3 ta' Jannar il-*pick up* ghadda quddiem ir-residenza tagħha w meta Sammut giet murija l-filmat, osservat mal-pulizija li ghaddej quddiem il-bieb tar-residenza tagħha, bl-istess ilbies tal-jum li fih seħħet is-serqa, deher ukoll dak li għamilha ta' pustier. Fit-3 ta' Jannar fuq il-*pick-up* kien hemm xi hadid, filwaqt li dakinhar tas-serqa, kien mghobbi bil-pellets. Dan il-*pick-up* gie identifikat bhala Toyota Hilux, tal-marka *Invincible* ta' kulur iswed u fiz-zewg okkazzjonijiet kelli pjanci ta' registrazzjoni numru BBG-917. Il-malviventi jidhru li damu 29 minuta fi-residenza ta' Sammut.⁴⁰ Fleri jsemmi kif "Meta habbat dak li għamilha ta' pustier u fethitlu l-bieb, il-persuni l-ohra gew b'dan il-*pick up* li semmejt, nizlu minnu u x'hin lestew wasal il-*pick up*, ghax il-*pick up* baqa' sejjjer mar x'imkien iehor, il-*pick up* gie, rikbu u telqu, allura hemmekk stajna nikkonstataw li xi hadd mit-tlett persuni li kienu gewwa cempel lix-xufier ta' dan il-*pick up* biex jigi għalihom ghax milli stajna nsegwu u mic-CCTV cameras ma baqax fil-vicinanzi immedjati imma mar aktar il-bogħod."⁴¹

Il-pulizija sabet li n-number plates tal-*pick-up*, BBG 917, jappartjenu ghall-vettura Isuzu NKR, li hu *removals van* irregistrat w uzat minn persuna li rrizultat estraneja għal dan il-kaz. Wasslu għal din il-konkluzjoni wara li osservaw li n-number plates fuq l-Isuzu qatt ma kienu nqalghu minn fuqu ghaliex il-boltijiet li kienu mwahħħlin bihom kienu imsaddin, kif ukoll in-numru kien icċara bil-wear and tear filwaqt li n-number plate tal-*pick-up* jidher gdid fjamant mingħajr it-

³⁷ Dok.JC a fol.89

³⁸ Fol.48-49

³⁹ Fol.49

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Fol.49-50

toqob li jikkorispondu mat-toqob fuq il-pjanci tal-Isuzu. Il-materjal tal-pjanci tal-*pick-up* dehru ta' materjal differenti wkoll, pjuttost xi tip ta' *plastic* jew *perspex*. Dan wassal lill-investigaturi biex jikkonkludu li l-*pick-up* kelli pjanci foloz.⁴²

- *Mark Anthony Cardona*

Hekk kif deher cjar mill-*footage* li dak li ghamilha tal-pustier kien Mark Anthony Cardona, intalbet il-*localization data* u *call profiles* mill-1 ta' Jannar sal-jum tas-serqa tan-numru wzat minn Cardona, 77647570. Irrizulta li fil-hin li kien fuq il-post fit-3 ta' Jannar kif ukoll dakinhar tas-serqa, il-11 ta' Jannar, il-*mobile* jew kien mitfi jew ghamel perjodu ta' bejn sagtejn jew tlett sighat ma jintuzax.⁴³

- *Ryan Briffa*

Il-pulizija ssuspettat li n-numru l-iehor, 79036607, kien ta' Ryan Briffa minhabba l-kuntatti li saru minn fuqu. Mill-*localization data* tat-3 ta' Jannar kif ukoll tal-11 ta' Jannar, fil-hin li kienet qed issir is-serqa, irrizulta li l-mobile 99144941 suspectat bhala dak ta' Mangion kien fl-akkwati fejn sehhet is-serqa.⁴⁴

- *Patrick Mangion*

Irrizulta wkoll li ezatt qabel ma Cardona mar fuq il-post fiz-zewg okkazzjonijiet, sar kuntatt ma' zewg numri partikolari li huma 99144941 u 79036607. Ingiebu l-*localisation* u *call profile* data ta' dawn in-numri, li ma kienux registrati, minn fejn irrizulta li kien hemm diversi kuntatti bejn dawn in-numri u dak ta' Cardona. Sadanittant kien hemm suspect li 99144941 seta' kien jappartjeni lil Mangion peress li kien hemm telefonati frekwenti lill-persuna li l-pulizija kienu jafu li hi l-*partner* tieghu, ma bintha, kif ukoll ma persuni maghrufa li jiffrekwentahom Mangion.⁴⁵

- *In-numru 79338063*

Il-*call profile* ta' dan in-numru wera li ezatt qabel ma l-malviventi hargu mid-dar biex rieku fil-*pick up*, Mangion ghamel zewg telefonati lin-numru 79338063, wahda minnhom *missed call* u ohra fejn min irceva t-telefonata

⁴² Fol.50

⁴³ Fol.51

⁴⁴ Ibid.

⁴⁵ Ibid.

rrisponda w qata'. Sa dak iz-zmien ma kienx għadu magħruf lil min kien jappartjeni in-numru 79338063.⁴⁶

- *Footage Detox Centre*

Il-pulizija sabet li kemm fit-3 u kemm tal-11 ta' Jannar, Mangion, Briffa u Cardona kienu marru d-Detox Centre; Briffa u Cardona marru flimkien siegha qabel. Għalhekk ingabar l-footage tac-centru minn fejn irrizulta li Ryan Briffa u Mark Anthony Cardona kienu liebsin l-istess hwejjeg li jidhru fil-filmat tas-serqa, apparti li Cardona kien zied il-baseball cap, in-nuccali tal-vista u s-sidrija li spjegat Anna Sammut.⁴⁷ Mangion kien mar ftit qabilhom. B'hekk inhargu mandati t'arrest ghalihom.⁴⁸

- *Arrest ta' Patrick Mangion*

L-imputat Patrick Mangion gie arrestat hekk kif mar iwassal lis-sieħba tieghu d-Detox u fil-karozza misjuqa minnu gie elevat *mobile* li kellu n-numru **99948152**. Minn taht is-seat, instab *pouch (man bag)* ta' kulur blu u diversi cwieviet. Saret tfittxija fl-appartament li fuqu għandu rregistrata l-I.D. card tieghu, izda dan l-appartament huwa kompletament vojt u kien qed jigi *refurbished*. **Il-partner tieghu qalet lill-pulizija li Mangion generalment jorqod fl-appartament tagħha li jinsab fl-istess blokka.** Għalhekk saret tfittxija go dan l-appartament u fil-kexxun tal-komodina ta' fejn jorqod Patrick Mangion, gie elevat mobile tal-marka Samsung bl-IMEI Number 356456094743568 li jappartjeni lin-numru cellulari 99144941 mahsub li ntuzza dakinhar tas-serqa. **Gew elevati wkoll qalziet tad-ditta Puma kulur blue w hoodie tal-marka Puma li jixbhu dawk li ntuzaw fis-serqa.** Instabet ukoll kaxxa tal-mobile Samsung tal-istess numru li kienet wara t-television fl-istess kamra.⁴⁹

Xehed kif mill-*phone book* tac-cellulari li nstab fil-vettura ta' Patrick Mangion, irrizulta li dan kellu n-numri kollha li ssemmew bhala li jappartjenu lill-imputati l-ohra u cieo`:

in-numru **79036607** li kien registrat fuq l-isem 'Kanna'; Ryan Briffa hu magħruf bil-laqam 'Kanolla';
in-numru **79647570** li kien registrat darbtejn bhala 'Marco';
in-numru **99144941** kien registrat fuq l-isem 'Pat'.⁵⁰

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Fol.51-52

⁴⁸ Fol.52

⁴⁹ Fol.52

⁵⁰ Ibid.

Fid-29 ta' Jannar filghodu gie arrestat Patrick Mangion. Ma ttiehdietx stqarrija tal-imputat Mangion.⁵¹

Fleri esebixxa *evidence bag b'kaxxa tal-mobile u mobile phone* elevati mid-dar tas-sieħba ta' Patrick Mangion,⁵² *evidence bag bil-mobile li nstab fil-vettura ta' Mangion*,⁵³ u zewg ricevuti ta' oggetti li ttieħdu fil-presenza tas-sieħba tieghu.⁵⁴ Gie esebit ukoll il-**Current Incident Report**⁵⁵ dwar is-serqa w-certifikat mediku dwar Anna Sammut.⁵⁶

Riprodott Fleri jkompli max-xhieda precedenti tieghu: "...wara illi rrizulta li hemm it-telefonata, li **saret it-telefonata fuq mobile number 79338063** waqt li l-malviventi kienu gewwa ir-residenza u din it-telefonata saret ezatt malli spiccat is-serqa u kienet it-telefonata li saret **max-xufier tal-vettura li ntuzat u cioe' Toyota Hilux ta' kulur iswed biex imur lura għalihom irrizulta illi wara l-arrest ta' Mangion fil-mobile tieghu irrizulta li n-numru 79338063 kien qiegħed irregistrat fil-phone book bl-isem ta' Mikiel [recte: Mikil]. Irrizulta ukoll illi minn informazzjoni li rcevew il-Pulizija irrizulta li Mangion kien qed ikun fil-kumpanija ta' certa Michael Mifsud, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 500865(M), fejn anki qed nagħraf lill-imputat f'din l-Awla u kienu jkunu flimkien fil-vicinanzi tal-Marsa.⁵⁷ L-informazzjoni li kellna wkoll kienet li Michael Mifsud kien qed jagħmel uzu minn Toyota Hilux ta' kulur iswed, filfatt f'din ir-ronda, l-Pulizija bdew jinnotaw illi gewwa Haz-Zebbug innutaw vettura tal-ghamla Toyota Hilux bin-numru tar-registrazzjoni BCJ 762 u dan irrizulta li kien irregistrat fuq certa Clint Christ Mifsud, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 272182(M). fis-7 ta' Frar dan it-Toyota rega' gie nnutat ipparkjat Haz-Zebbug vicin ir-residenza tas-Sur Michael Mifsud filfatt Clint Christ Mifsud kien spjega lill-Pulizija li hu kull ma kien jagħmel uzu kien rari hafna ta' din il-vettura u dan kien ikun nhar ta' Hadd biss, izda l-vettura hu kien bieġħha lil Michael Mifsud u l-uzu kien jagħmel tagħha kien jagħmlu Michael Mifsud.⁵⁸ Michael Mifsud kien gie interrogat iktar minn darba għar-rigward ta' Patrick Mangion kien qalilna li xi kultant, kumbinazzjoni kien jiltaqa' mieghu u kien jitkolbu xi ghajnuna biex jghinu jnizzel iz-zwiemel tieghu li hu kelli go għalqa vicin is-showroom tat-Toyota biex inizzilhom il-Marsa għaliex hu kien isuq iz-zwiemel fit-tigrijiet tal-Marsa."⁵⁹**

⁵¹ Fol.53

⁵² **Dok.FF u Dok.FF1** a fol.58

⁵³ **Dok.FF1** a fol.58

⁵⁴ **Dok.FF2** a fol.59

⁵⁵ **Dok.FF3** a fol.60-66

⁵⁶ **Dok.FF4** a fol.67

⁵⁷ Fol.174

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Fol.176

In kontro-ezami Fleri jikkonferma li ghalkemm Sammut identifikat lill-imputat bhala dak li ghamilha tal-'pustier', il-pulizija rrizultalha li l-'pustier' kien Mark Anthony Cardona, **mhux l-imputat Mangion**.⁶⁰ Il-mobile ta' Mangion instab fir-residenza tas-siehba tieghu peress li l-flat fejn suppost kien qed jirrisjedi Mangion kien *under refurbishment* u nstab propju fil-komodina tad-double bedroom.⁶¹ Meta gie arrestat Mangion kien fil-presenza tas-siehba tieghu, Spiteri, u bintha peress li kienu marru d-Detox flimkien.⁶²

L-Ispettur Lydon Zammit ikkonferma r-rakkont dwar kif sehhet is-serqa u dan skond ma qalet lill-pulizija Anna Sammut.⁶³ Meta ezamina l-filmat ta' camera installata ma garaxx biswit ir-residenza ta' Sammut, osserva li xi siegha qabel is-serqa dehret persuna li Sammut tiddeskrivi bhala l-'pustier' ihabbatilha l-bieb. Jerga' jidher ghall-habta tas-1pm, ihabbat u jidhol gewwa. Jixhed f'dettal dwar l-investigazzjonijiet kondotti mill-pulizija li wasslu sabiex jitressqu diversi persuni in konnessoni ma din is-serqa.⁶⁴

*"F'daqla wahda ffit wara jidher jasal Toyota Hilux bin-numru ta' registrazzjoni BBG 917 fejn jidhru hergin zewg persuni ohra minn go fih u jidhlu f'din ir-residenza. Madwar nofs siegha wara qisu ghall-habta tas-siegha u disgha u ghoxrin minuta jidhru dawn it-tlett persuni jergghu johorgu mir-residenza waqt li l-istess Toyota Hilux bl-istess number plate, kien qed jistennihom gie madwar 30 sekonda qabel kien qed jistennihom quddiem ir-residenza dahlu fih u saq. Gie kkonfermat li Cardona juza in-numru 77647570 kien hemm kuntatti frekwenti kemm fit-3 ta' Jannar u kemm fil-11 ta' Jannar kemm fil-hinijiet u kemm matul is-serqa lil numru **99144941** li iktar minn investigazzjoni aktar tard kien irrizultalna li kien ta' certu Mangion.*⁶⁵

*Sar ir-request fuq rigward localisations fuq dawn it-tlett mobiles fejn irrizulta li il-mobile ta' Cardona fil-hin li saret is-serqa ma ntuzax jigifieri ma kienx hemm localisation ta' Briffa kien l-istess izda ta' Mangion kien hemm il-localisation, in-numru li ahna abbinajna ma' Mangion in-99144941 gie kellu localisation li kienet fl-area tar-residenza fejn saret is-serqa.⁶⁶ Mill-call profile ukoll fuq dan in-numru 99144941 irrizulta li kien hemm 3 telefonata waqt tnejn saru u wahda ircieva lil numru **79338063**. Dawn saru ezatt fis-siegha u 29 minuta [1:29pm], u fis-siegha u tletin minuta [1:30pm], il-hin ezatt li t-Toyota Hilux qed jasal fuq il-post u il-persuni qed jirkbu fih. Minn dan in-numru is-**79338063**sarу calls biss fuq in-numru **99144941** li ahna*

⁶⁰ Fol.522

⁶¹ Fol.523

⁶² Fol.524

⁶³ Fol.118

⁶⁴ Fol.119

⁶⁵ Fol.119

⁶⁶ Ibid.

minn naha tagħna kien qed jigi abbinat ma' Mangion. U dan in-numru ukoll is-79338063 intuza biss mit-3 ta' Jannar sal-11 ta' Jannar jigifieri t-time span li ahna l-ewwel darba li huma marru fuq il-post sakemm saret is-serqa, minn dak il-hin qabel u l-hin wara dak in-numru qatt ma ntuza.⁶⁷

..... Intallbu il-mandati għal tlett persuni u fid-29 ta' Jannar 2019, wara li kellna n-nies minhabba li konna infurmati li dawn kien jmorru d-Detox kellna n-nies fl-akkwati ghall-habta tal-11 gie Mangion fl-akkwati tad-Detox fejn gie arrestat minn PS 1337, PC 1404 u PC 1541. Fuqu instab mobile phone, iPhone 7 bin-numru 99948152. Saret search mill-Pulizija li gie arrestat flimkien mal-partner tieghu, kemm fir-residenza tieghu l-Belt u kemm fir-residenza ta' fejn konna infurmati li kien qed jghix u fil-post instab mobile phone Samsung bin-numru 356459474358 li minn fuqu skond il-verifikasi li għamilna mas-service provider kien intuza n-numru 99144941 li sar il-kuntatt ma' dak in-numru kien intuza minn dan il-mobile li nstab fir-residenza fil-kamra tas-sodda, fejn konna infurmati mill-partner tieghu ukoll fejn kien qed joqghod. Wara verifikasi li saru anke fuq l-iPhone 7 instab fil-pusseß ta' Mangion instab in-numru 79333063 li sar il-kuntatt waqt li t-Toyota Hilux kien gej fuq il-post kif ukoll il-persuni, l-aggressuri kienu herġin mir-residenza imnizzel bhala Mikiel⁶⁸. Minn informazzjoni li kienet wasslitilna kien Mangion kien qed ikun fil-kumpanija ta' certu Michael Mifsud,⁶⁹ minn iktar verifikazzjoni fuq il-mobile ta' Mangion kellna n-numru 79338063 li sar kuntatt ffit hin qabel ma seħħet is-serqa fuqu kien bhala Mikil. Il-localisations li ngibu minn fuq dak il-mobile, minn fuq l-istess mobile kien qed jindika li hafna mill-hin, aqta' ffit li kien hemm tas-serqa u xi hinijiet zghar ohra li beda' jaqbad mar-repeater tal-Easysell li qegħda vicin l-ghelieqi li jzomm anke xi zwiemel Michael Mifsud".⁷⁰

Riprodott in kontro-ezami l-Ispettur Zammit jikkonferma li minn investigazzjonijiet li saru, irrizulta li **ma kienx l-imputat li għamilha tal-'pustier'** izda Mark Anthony Cardona.⁷¹ Ikompli - kif wara kollox tista' tikkonstata l-Qorti wara li rat il-filmat u r-relazzjoni ta' Dr. Marisa Cassar - li l-berritta li kien liebes il-'pustier' u dik li nstabet fuq il-post, kienu differenti.⁷²

L-Ispettur Roderick Agius jixhed li mar fuq il-post derubat meta sar ir-rapport relattiv. Jixhed, "Jien dak il-hin stajt nosserva illi l-persuna Anna Sammut kienet fi stat qawwi ta' paniku, kienet agitata u kienet bilkemm tiflak titkellem, titriegħed u kienet tidher bezgħana hafna. Meta wasalt Sinjura Magistrat, stajt nosserva r-residenza li kif tasal, kif tiftah il-bieb tar-residenza hemm tarag twil ta' madwar tlett

⁶⁷ Fol.119-120

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Fol.121

⁷⁰ Fol.121-122

⁷¹ Fol.517

⁷² Fol.518

sulari u fuq in-naha tax-xellug fuq din l-istess residenza hemm bieb iehor li jkollok access ghall-garaxx li huwa parti mill-istess residenza.”.⁷³ Ittiehdet il-verzjoni ta’ Sammut li gja saret riferenza ampja ghaliha. Hekk kif gie nnutat *cctv* biswit ir-residenza dan gie analizzat. **L-ghada Sammut infurmatu li sabet baseball cap fl-indana tar-residenza tagħha**, fil-post fejn kienet indikat li inzammet marbuta mill-malviventi; din ingabret mis-scene of crime officer PS 826 li wara li ffotographa, ghaddiha lil Dr. Marisa Cassar.⁷⁴ Il-pulizija rceviet informazzjoni li l-persuna li għamilha ta’ pustier kien Cardona u b’hekk ingabar il-call profile tieghu. Irrizulta li dakinar tas-serqa u fit-3 ta’ Jannar kien għamel kuntatt man-numru **99144941** u man-numru **79036607**.⁷⁵ Filmati mid-Detox wrew lil Cardona fil-kumpanija ta’ Briffa, it-tnejn liebsin l-istess hwejjeg li ntibsu mill-malviventi fis-serqa.⁷⁶ Rigward Cardona dan zied *baseball cap* bajda kif ukoll gakketta *sleeveless*. **Gie arrestat ukoll Mangion li, wara tfittxija fir-residenza tal-partner tieghu, gew elevati hoody blu w track suit pants tad-ditta Puma li jidħru li ntibsu mill-halliel twil li jidher fil-footage**. Instab ukoll *mobile phone* fejn dan kien jorqod.⁷⁷ Irrizulta li dan il-mobile kellu n-numru **99144941** li kien qed isir kuntatt mieghu dakinar tas-serqa kif ukoll gimghaqabel minn Cardona. L-istess numru 99144941 kien għamel telefonata fuq 79338063. *Mobile* elevat mingħand Briffa kellu zewg *sim cards* 99699161 u 79036607.⁷⁸ Ikkonferma r-rapport li permezz tieghu talab il-ftuh tal-inkesta magisterjali rigward il-kaz.⁷⁹

PC1541 Joseph Agius kien dar l-akkwati fejn sehhet is-serqa sabiex jigu identifikati xi *cctv cameras* ohra. Instabet *camera* li biha gie infurmat l-ispettur Agius sabiex din tigi elevata mill-espert tal-Qorti mahtur fl-inkesta.⁸⁰ Jagħti dettalji dwar l-arresti li kien involut fihom: “*Imbagħad nhar id-29 ta’ Jannar 2019 erhejnilha lejn id-Detox, fejn jien kont qed nahdem ma’ PS 1337 u ma’ PC 1404, fejn mal-wasla tagħna gewwa d-Detox ghall-habta tal-hdax ta’ filghodu wasal fuq il-post Patrick Mangion flimkien mal-partner tieghu Carmen Spiteri fejn malli wasal dan gie arrestat fuq il-post.....jien minn naha tieghi flimkien ma’ PC 1337 u PC 1404 irrikorjejna gewwa r-residenza fejn joqghod hu flimkien mal-partner tieghu Carmen Spiteri. morna fi Blokk C Flat 11 Triq il-Għajnej il-Belt Valletta, fejn saret search fuq il-post u gew elevati, minn naha tieghi gew elevati mobile tad-ditta Samsung ta’ kulur iswed flimkien ma’ kaxxa bluna tieghu tal-mobile phone⁸¹..... Carmen*

⁷³ Fol.466

⁷⁴ Fol.468

⁷⁵ Ibid.

⁷⁶ Fol.468-469

⁷⁷ Fol.469

⁷⁸ Fol.470

⁷⁹ Fol.473. Vide rapport a fol.159

⁸⁰ Fol.185

⁸¹ Fol.185-186

Spiteri qaltilna li Mangion dan l-ahhar kien qed joqghod għandha fejn is-search saret fil-presenza tagħha wkoll.”.⁸² Il-mobile ta’ Mangion gie mghoddi lil PS1337.⁸³

PS1337 Kevin Curmi, li kien ha l-verzjoni ta’ Sammut dakinhar tas-serqa, jixhed kif fid-29 ta’ Jannar, 2019, kien mar id-Detox jistenna li jasal Mangion u kif mill-vettura tieghu niezlet il-partner tieghu, dan gie arrestat. Ikompli “dak il-hin kien qed jitkellem fuq il-mobile, tefā’ l-mobile fuq is-seat ta’ wara fejn kien hemm tifla minorenni u rajtha tiehdu, izzommu hi l-mobile, it-tifla minorenni. Dak il-hin ma għamiltx accenn ghall-mobile biex ma nallarmax it-tifla, [Mangion gie arrestat u ttieħed id-depot] mal-vettura kien hemm il-partner tieghu fejn jien infurmajtha b’li gara fejn hi kienet qed tara kollox, hemmekk tħabtha biex it-tifla tħaddi l-mobile Dan ittieħed minni”. Mar mas-sieħba tieghu fil-fond fejn kien qed jirrisjedi u saret tfittxiha hemmhekk: “waqt is-search li għamilt, jien elevajt flok tal-marka Puma li huwa hoodie..... Flok tal-marka Puma celesti U qalziet tal-marka Puma, l-istess blue skur”.⁸⁴ Il-hwejjeg gew esebiti flimkien ma r-ritratt tagħhom⁸⁵ liema ritratti esebihom meta gie riprodott.⁸⁶

PC1404 Dale Cassar jikkonferma li kien prezent iċċar-arrrest ta’ Mangion. Ha sehem fit-tfittxiha fil-fond fejn kien jirrisjedi mal-partner tieghu.⁸⁷ **PC702 Adrian Briffa** xehed dwar l-involviment tieghu fl-arrrest ta’ Mangion.⁸⁸

Keith Cutajar li kien inkarigat mill-Magistrat Inkwirenti sabiex jigbor filmati janalizzahom u jnizzel *stills* minnhom, ipprezenta r-relazzjoni tieghu.⁸⁹ L-*stills* u l-*footage* relattivi jiġu kkunisdrati aktar l-isfel f’din is-sentenza.

Wara digriet moghti minn din il-Qorti,⁹⁰ l-istess espert analizza l-mobile phones u sim card esebiti mill-Ispettur Fabian Fleri (**Dok.FF u FF1**).⁹¹ Din il-Qorti ezaminat dan ir-rapport u partikolarment is-CD formanti parti mill-istess rapport:-⁹²

Dok.FF

⁸² Fol.187

⁸³ Fol.186

⁸⁴ Fol.374-376

⁸⁵ **Dok.KC** a fol.379 u **Dok.KC1** a fol.407-408

⁸⁶ Fol.405

⁸⁷ Fol.380-381

⁸⁸ Fol.178-179

⁸⁹ **Dok.KC** a fol.201 et seq

⁹⁰ Verbal tal-5 ta’ Frar, 2019 a fol.22

⁹¹ **Dok.KC** a fol.92 et seq

⁹² Appendici 1 ta’ **Dok.KC** a fol.145

Ma kien hemm l-ebda informazzjoni utli fuq **Dok.FF**, mobile Samsung Keystone 2;⁹³ IMEI 356456/09/474356/8.⁹⁴

Stranament konsiderata l-importanza li l-prosekuzzjoni taghti lil dan id-device meta tikkontendi li fil-hin tas-serqa ntuza b'sim card partikolari 99144941, ma ngabu l-ebda call profiles jew localization data ghal dan il-call number!

I. Dok.FF1

a). **Dok.FF1** hu Iphone 7 Plus⁹⁵, IMEI no.355346086111224.⁹⁶ Simcard li nharget minn go fih igib l-ICCID number 8935 6012 0180 4244 032.⁹⁷

Ma jirrizultax li kien hemm xi *incoming u/jew outgoing calls* fuq u lejn dan in-numru fil-hin li fih kienet qed issehh is-serqa.

Imiss li jigi kkunsidrat il-kontenut ta' dak li nstab fuq il-mobile phone elevat mill-vettura li kien qed isuq l-imputat meta gie arrestat.⁹⁸

Apple iPhone 7 Plus-355346086111224-09022019140422

(i) Fil-File Device Information

- iTunes display name **Patrick's iPhone**
- Email **patrickmangion@icloud.com**⁹⁹
- Phone number **99948152**

(ii) Fil-file File Browser

Items 27 u 28 geo position 13.01.2019 hemm ritratt tal-imputat ma persuna femminili. Dawn ir-ritratti jidhru bhala items 375-377. Fil file Timeline¹⁰⁰ jidhru bhala Pics 74 u 75.

(iii) Fil-File Health Application

- ID: com.apple.health.1079656D-8DD3-4165-ACE7-B635A6CDCDCF

⁹³ Dok. KC a fol.103-112

⁹⁴ Fol.110

⁹⁵ Dok.KC fol. 97-102

⁹⁶ Fol.95

⁹⁷ Fol.101-102

⁹⁸ Vide xhieda Fleri a fol.52

⁹⁹ Vide wkoll fil-File Messages, jintuza l-email address patrickmangion@icloud.com fl-19.01.2019 (Messages 15 u 17); u fit-23.01.2019 (Message 8).

¹⁰⁰ Evidence\FF1-MB01\Apple iPhone 7 Plus2-355346086111224-09022019140422

Name: Patrick's iPhone

(iv) Fil-file Messages

- 13/01/2019 fil-00:23:52 lil xi hadd 'Jurggin +35699720021':

"Dan tijaj jin Patrick it twila" [sic]

- Fit 13/01/2019 00:27:14 lin-numru +35679384274:

"Jin patrick dan il gdid tijaj l iehor hasty, thanks" [sic]

- Fil-15/01/2019 13:15:51 lil 'Govann. Hamrun +35679006137:

"Jin patrick twil tal belt.mintix tersaq l awn.atli li gej il gima kolla.ajdli x ha tamel".[sic]

L-abbli difiza fis-sottomissjonijiet finali tagħha, issottomettiet li ma giex pruvat li kien minnu li l-mobiles li nstabu fir-residenza ta' Carmen Spiteri verament kienu jappartjenu lill-imputat Mangion (li tagħhom ingħatat id-debita ricevuta lil istess Spiteri).¹⁰¹

Il-Qorti assolutament ma taqbilx!! Dawn ir-rizultanzi ma jħallu ebda dubbju li l-mobiles esebiti, partikolarmen l-Apple iPhone **jappartjenu lill-imputat li tieghu anke jidher ritratt fil-folder/file "Timeline"** (Pics 74 u 75), l-istess ritratt li jidher fil-folder/file **"Browser"** (Items 27 u 28 geo position 13.01.2019).

Mill-analizi ta' dan il-mobile device irrizultaw ukoll is-segwenti-

Fil-File Phone Book instabu dawn il-contacts

Kanna: 79036607

Kanna ix-Xih: 79820602

Makkil: 79359373;

Mikil: 79338063;

Marco: 77647570

Marko: 77647570

¹⁰¹ Vide wkoll xhieda ta' PC1541 Joseph Agius: "jien minn naħa tieghi flimkien ma' PC 1337 u PC 1404 irrikkorrejna gewwa r-residenza fejn joqghod hu flimkien mal-partner tieghu Carmen Spiteri. morna fi Blokk C Flat 11 Triq il-Għajnej il-Belt Valletta, fejn saret search fuq il-post u gew elevati, minn naħha tieghi gew elevati mobile tad-ditta Samsung ta' kulur iswed flimkien ma' kaxxa bluna tieghu tal-mobile phone¹⁰¹ Carmen Spiteri qaltilna li Mangion dan l-ahhar kien qed joqghod għandha fejn is-search saret fil-presenza tagħha wkoll." (fol. 187).

Pat: 99144941

b). *Simcard: DOK.FF1-MB01-SIM01*

File: Phonebook

11 Pat: 99144941
18 Kanna: 99699161
19 Makkil: 79359373
87 Kanna: 79036607
102 Mikil: 79338063

Ghalkemm il-prosekuzzjoni issostni li Kanna tirreferi ghal Ryan Briffa; Mikil u Makkil ghal Michael Mifsud u Marco u Marko ghal Mark Anthony Cardona, baqghet ma gabet l-ebda prova sabiex tiprova li dawn in-numri jew xi wiehed minnhom kienu verament qed jintuzaw mill-imsemmija persuni; lanqas biss gew esebiti f'dawn il-proceduri *il-mobile phones/devices* li hu mahsub li jappartjenu lilhom, wisq anqas ma dawn gew analizzati!

Stranament il-prosekuzzjoni lanqas ma gabet il-prova li *l-call number 99144941* kien jappartjeni lill-imputat; ghalkemm instab mobile Samsung fir-residenza fejn il-pulizija rrizultalha kien qed jirrisjedi Mangion, ma giex pruvat xi ness bejn dak id-device u n-numru 99144941.

- *Il-Footage*

Il-Qorti ezaminat bir-reqqa *il-footage* mehud minn *cameras* vicin id-dar derubata kif ukoll dawk tad-Detox Centre, fuq gewwa u fuq barra.

Dak li jidher fil-filmati ser jigi deskrift hawn taht skond *il-camera* li ttiehed minnu; ghalhekk ser issir riferenza ghal diversi *stills* li jikkorispondu ma' siltiet tal-*footage* bil-hin li jidher fuq l-istess *footage*. Emfazi ser issir fuq dawk is-siltiet fejn il-malviventi jidhru diehlin u hiergin mir-residenza ta' Sammut.

A). Shopline

(i) 2_15_M_11012019120000¹⁰²

Camera 15

Din il-camera hi sitwata fi Triq l-Gharagħar 1979, propju fil-parti tat-triq fejn hemm numru ta' garaxxijiet u fejn fuq in-naha tax-xellug tat-triq hemm diversi *parking bays*. Vetturi gejjin minn Triq l-Għargħar li jridu jaccessu għal Triq il-Wied necessarjment jgħaddu minn quddiem din il-camera. Din il-camera tkopri Triq l-Għarġħar li tigi taht il-camera, kif ukoll iktar lil hinn lill-Triq il-Wied fejn il-camera thares fid-direzzjoni ta' Qormi San Gorg. Dan il-hanut hu sitwat fuq l-istess naħha tat-triq tad-dar derubata, propju kif tispicca dik il-parti tat-triq fejn tinsab l-imsemmija dar u tibda l-parti l-ohra tal-istess triq.

Tenut kont li f'certi partijiet tal-filmat il-pick up jidher cjar hafna, mill-markings tieghu jiċċista' jintqal li dan hu Toyota Hilux Invincible 3.0 D-4D.¹⁰³

11:28:58-11:29:17 Tidher Sammut gejja mid-direzzjoni ta' Qormi San Gorg b'xi bakstijiet.

12:02:27-12:02:33 Jidher fi Triq L-Għarġħar, il-pick-up. Bil-mudflaps, tow hook, mirja tal-chrome, side still chrome u windbreakers.¹⁰⁴ Jinstaq fid-direzzjoni ta' Qormi San Gorg.

12:02:37 Bil-breaklights mixghulin, jirrallenta u jieqaf aktar il-fuq, direzzjoni ta' San Gorg.

14 il-sekonda wara u cioe` **12:02:54-12:03:15** jidher il-'puštier' miexi fid-direzzjoni ta' fejn il-pick-up deher jieqaf.¹⁰⁵

Minuta wara u cioe` **12:04:18-12:04:23** jerga' jghaddi il-pick-up fi Triq Il-Wied, direzzjoni Triq il-Mithna (fejn hemm l-istabbiliment Joinwell).

(ii) 3_15_M_11012019130000

13:00-13:00:16 Jidher il-pick-up għaddej Triq l-Għarġħar direzzjoni ta' San Gorg.¹⁰⁶

¹⁰² Kif kkonstat mill-espert Keith Cutajar a fol.210 tar-relazzjoni tieghu (**Dok.KC**), il-hinijiet tal-camera li biha ttieħed dan il-filmat kien 4 minuti b'lura u għalhekk għandhom jizziedu 4 minuti mal-hinijiet indikati fuqu sabiex ikun determinat il-hin propju li fihi ittieħed il-filmat.

¹⁰³ Vide *stills* 13:03:24; 13:29:25 13:30:11; 13:30:12

¹⁰⁴ Fol.211-212 *stills* ta' dak li jidher fil-filmat; ritratti 7-10

¹⁰⁵ Still a fol.212; ritratt 9

¹⁰⁶ Fol.214 Ritratt 13

13:08:43-13:08:48 Il-*pick-up* jinstaq fi Triq il-Wied direzzjoni lejn ta' San Gorg.¹⁰⁷

13:17:11-13:17:14 Il-*pick-up* jinstaq fi Triq il-Wied direzzjoni lejn ta' San Gorg.¹⁰⁸

13:26:45-13:26:51 Il-*pick-up* fi Triq l-Għargħar b'sewqan mghaggel u jibqa' fid-direzzjoni ta' Triq il-Wied direzzjoni ta' San Gorg.¹⁰⁹

B). Garaxx Biswit id-dar Derubata

(i) 11 ta' Jannar, 2019

Il-camera thares lejn ix-xellug u cioe` fid-direzzjoni tad-dar derubata li jiġi bieb ma bieb.

11:00:21 Sammut tasal id-dar b'xi basktijiet.

11:08:56 Sammut tohrog u taqsam Triq l-Għargħar.

11:33:52 Sammut tirritorna b'xirja ohra.

11:35:12 Sammut terga' tohrog.

11:41:39 Tirritorna d-dar.

11:42 Tohrog tlahħħlah il-bankina quddiem id-dar.

12:03:29 Jersaq persuna maskili liebes berritta bajda, b'pakkett taht idu w kif jaśal quddiem id-dar ta' Sammut, jaqsam għan-nofs tat-triq u jibqa' miexi l-fuq, fid-direzzjoni ta' San Gorg.¹¹⁰

12:04:35 Dlonk jerga' jghaddi miexi l-isfel (lejn Triq il-Mithna) fejn jibqa' fuq in-naha opposta tat-triq.

12:05:18 L-istess persuna maskili jidher rega' gej lejn id-dar ta' Sammut, johrog pakkett minn go basket imdendel ma idu u jhabbat mar-residenza ta' Sammut.¹¹¹

12:05:48 (30 sekonda wara) jghaddi *pick-up* minn warajh. Iħares lejh u l-*pick-up* jibqa' sejjjer.

¹⁰⁷ Ibid.; Ritratt 14

¹⁰⁸ Fol.215 Ritratt 15

¹⁰⁹ Ibid.; Ritratt 16

¹¹⁰ Fol.226; rifless f'Ritratt 33

¹¹¹ Fol.227; Ritratt 35

12:05:55 Jitlaq minn fuq il-post.¹¹²

12:06 Jinfetah il-bieb tal-aluminium tar-residenza u ftit wara jerga' jinghalaq¹¹³Jidher jinfetah ghall-darb'ohra x'hin jghaddi persuna li jieqaf ikellem lil xi hadd fil-bieb tar-residenza derubata.¹¹⁴

12:52:13 Jghaddi il-*pick up* waqt li tibda niezla xita qliel.

13:01:44 Jerga' javvicina w icempel il-bieb ta' Sammut il-persuna maskili bil-berritta bajda. Jidher cjar li dan għandu **mustacci irqaq** (13:01:52-13:02:06; 13:02:24 u 13:02:40)

13:02:26 Jitkellem ma xi hadd waqt li jhares il-fuq.

13:02:39 Ihares l-isfel (lejn triq il-Mithna) fejn fil-13:02:42 **jidher kjarament jagħti b'rasu tlett darbiet (*nodding*) hekk kif harstu tibqa n-naha t'isfel tat-triq u cioe` dik il-parti li minnha jsir l-ingress.**

13:03:03 Jinfetah il-bieb tal-aluminium.

13:03:18 Jasal il-*pick up*.

13:03:24 Jieqaf quddiem id-dar ta' Sammut.

13:03:27 Johrog mill-*pick-up* (bieba ta' wara lejn il-bankina tad-dar ta' Sammut) persuna maskili b'*hoodie*, qalziet blu skur u *runners* abjad.

13:03:28 Warajh johrog ragel iehor iktar twil u mibni bi flokk b'*hoodie* u *jogging pants* blu u b'*yellow vest*. Fuq il-qalza precizament fuq koxxtu tidher emblema tal-Puma.

13:03:33 Il-*pick-up* ihalli l-post hekk kif issa t-tlett irgiel huma gewwa r-residenza ta' Sammut.

13:29:20 Il-*pick up* jasal fuq il-post.

13:29:25 Jieqaf quddiem ir-residenza.

13:30:04 Jinfetah il-bieb tal-aluminium. Jidħlu lura fil-vettura l-malviventi fl-ordni kif hargu minnu u cioe` jidhol l-ewwel dak liebes blu skur fejn issa fuq il-*jogging pants* jidħru b'linja bajda tul is-sieq fil-genb tal-qalza (vide still: **13:30:05**).

¹¹² Fol.228-230; Ritratti 36-40

¹¹³ Fol.230; Ritratt 41

¹¹⁴ Fol.231; rifless f'Ritratti 42-43

Warajh johrog mir-residenza ta' Sammut dak ta' statura iktar mibnija w twil bil-yellow vest, issa minghajr il-hoodie izda liebes dak li l-qorti tiddetermina li hi xi forma ta' parokka (vide still: 13:30:07).

Dak li qabel kien ghamilha tal-'pustier' liebes berritta bajda, issa johrog għadu liebes b'sidrija/gilet u flokk blu skur (vide still: 13:30:08); m'ghadux bil-berritta, izda liebes f'rasu b'wiccu **mghammad** għandu *tights* li jagħtu fl-abjad, u zarbun kannella skur mhux bil-lazz (vide still: 13:30:09-13:30:10).

Il-Berritta bid-DNA tal-Imputat

L-ispettur Roderick Agius jixhed kif l-ghada tas-serqa, Sammut infurmatu li kienet **sabet berritta gewwa r-residenza tagħha fl-indana fejn inzammet mghassa u marbuta mill-malviventi.¹¹⁵** PC826 Matthew Parnis ipprezenta r-rapport tieghu li sar flimkien ma **PC302 B.Alken.**¹¹⁶

Parnis jispjega kif mir-residenza derubata kien eleva *duct tape kif ukoll berritta, Dok 19 ABT 202,*¹¹⁷ li ghaddieha lil Dr. Marisa Cassar.¹¹⁸ Ritratti tal-istess berritta jidhru fir-relazzjoni esebita.¹¹⁹

Dr. Marisa Cassar kkonfermat ir-rapport tagħha li kien ipprezentat fl-inkjesti li saret dwar is-serqa.¹²⁰ Fil-konkluzzjonijiet tagħha tirrelata li minn analizi għad-DNA li sar fuq berritta **griza** mghoddija lilha *mis-scene of crime officer PS828 Matthew Parnis (kampjun 19ABT202):*¹²¹

*"l-ipotesi li l-profil genetiku li hareg minn dan il-kampjun hu ta' Mangion u persuna ohra hija 998 iktar probabli, mill-ipotezi li l-profil genetiku li hareg mill-kampjun hu ta' zewg persuni ohra fil-popolazzjoni."*¹²²

Dr. Marisa Cassar tixhed li mill-berritta *"kien inhareg profil genetiku mhallat li jaqbel ma ta' Mangion u ta' persuna ohra li ma għandhiex profile tieghu"*.¹²³

¹¹⁵ Fol.468

¹¹⁶ **Dok.MP** a fol. 322 et seq. Xhieda ta' PC Alken a fol. 461

¹¹⁷ Fol.345

¹¹⁸ Fol.321

¹¹⁹ Fol. 342-343

¹²⁰ Xhieda a fol.347 et seq. **Dok.MC1** a fol.165 et seq. Kopja ohra fl-original giet esebita bhala **Dok.MC1** a fol. 349 et seq.

¹²¹ Fol.349

¹²² Fol.353

¹²³ Fol.348

Rizultanzi

L-Ewwel Imputazzjoni

- i. Mhemmx dubbju li l-*pick-up* li jidher fil-filmat li ntuzza biex issir is-serqa kien ilu jdur fl-akkwati fil-hinijiet ta' qabel u waqt li kienet qed issir is-serqa. Dan jirrizulta mill-filmat u senjatament mill-hinijiet li l-*pick-up* jidher ghaddej kontinwament minn Triq l-Għargħar 1979 u Triq il-Wied.
- ii. Mhux eskluz li s-serqa kellha titwettaq fit-3 ta' Jannar, 2019, tenut kont li l-'pustier' bl-istess pakkett f'idu u l-*pick-up* jidhru ghaddejjin quddiem id-dar derubata bl-istess *modus operandi* ta' dak tal-11 ta' Jannar, 2019, il-jum li fih seħħet is-serqa.
- iii. Tezisti probabbilita` kbira li l-*pick-up* elevat mill-pulizija hu l-istess *pick-up* li serva ta' mezz ta' trasport ghall-malviventi.
- iv. In vista tal-fatt li l-prosekuzzjoni tattribwixxi importanza kbira għanness bejn it-telefonati li saru bejn l-imputat u l-persuni l-ohra li jinsabu imputati b'din is-serqa fi proceduri separati, u senjatament ghall-post fejn tali persuni kienu jinsabu fil-hin tas-serqa, il-kaz tal-prosekuzzjoni fih bosta nuqqasijiet f'dan l-aspett:
 - a. Fl-ewwel lok il-mobile devices/call number mahsuba li jappartjenu lil Briffa, Cardona u Mifsud, kellhom jigu esebiti ukoll f'dawn l-atti, mqarr formalment!
 - b. L-ahjar prova dwar il-call numbers li ntuzaw minn dawn il-persuni baqghet ma ngabitx.

Għalkemm l-ufficjali investigattivi jindikaw ghadd ta' *call numbers* li jishqu ntuzaw mill-imputat, minn Briffa, Cardona u Mifsud, baqghet ma ngabietx l-ahjar prova f'dan ir-rigward. Filfatt jirrizulta biss dak li xehdu l-ufficjali investigattivi, xhieda li ghalkemm il-Qorti mhix tiddubita l-veracita` tagħha, tikkostitwixxi *hearsay evidence* u għaldaqstant hi inammissibbli.

Biex setghet issir id-debita prova, il-prosekuzzjoni kellha (wara li tesebixxi formalment dawk il-mobiles), ittellha' s-service providers rispettivi li kellhom jipprovdu informazzjoni dwar in-numri telefonici/call numbers li hu allegat li **ntuzaw u/jew huma registrati**

fuq l-imsemmija persuni. F'dan il-procediment din l-informazzjoni nghatāt biss rigward l-imputat Patrick Mangion.

- c. L-espert fl-informatika Cutajar, (jew xi espert iehor), kellu imbgħad jingħata nkarigu f'dawn il-proceduri sabiex jezamina d-devices esebiti, u jgib il-call profile u localization data relattiva għal kull call number li jissemma' mill-prosekuzzjoni, kif ukoll kellha tingieb informazzjoni dwar call numbers registrati fuq dawn il-persuni.

Minn dan seta' jigi pruvat x'kommunikazzjoni kien hemm bejn dawn il-call numbers; partikolarment il-call profile u localization data tan-numru 99144941 li nstab fil-fond fejn kien jabita Patrick Mangion u li hu mahsub li minn fuq dan in-numru saru l-kuntatti ma Briffa, Cardona u Mifsud.¹²⁴

Tenut kont ta' dawn il-mankanz, ma jistax ma jigix osservat li, bhal fil-kaz odjern, fejn l-atti kien qed jigu rinvijati għand l-Avukat Generali, dawn in-nuqqasijiet setghu jigu ndirizzati bl-iskrutinju li għandu jikkonduci l-Avukat Generali fuq il-provi li tressaq il-pulizija.

Dak hu l-iskop tar-rinviju u manifestament fil-kaz in dezamina dan l-iskrutinju ma sarx kif dovut. Il-prosekuzzjoni wkoll kellha dmir tiskrutinja l-provi mressqa minnha; minimament kien mistenni li tigi ezaminata s-CD¹²⁵ formanti mar-rapport tal-espert Cutajar minn fejn kien immedjatamente evidenti li analizi tan-numru 99144941 mahsub jappartjeni lill-imputat ma kienx sar!

Madanakollu, ma jistax jigi negat il-fatt li bosta huma l-provi indizzjarji ossia *circumstantial evidence* li jorbtu lill-imputat Mangion ma din is-serqa:

1. Mill-fond fejn kien qed jiarrisjedi l-imputat, gew elevati bosta oggetti fosthom *jogging pants* u *hoodie blu* tad-ditta Puma, *sim card* u zewg *mobile phones* li gew mmarkati **Dok.FF** u **Dok.FF1**.¹²⁶ Ta' dawn l-oggetti nghatāt ircevuta¹²⁷ lil Carmen Spiteri li jirrizulta lill-pulizija li hija s-sieħba tal-imputat. Ma jirrizultax li din l-ircevuta ma gietx accettata, kif wieħed kien jistenna li jsir kieku kien minnu li ma kien hemm l-ebda ness bejn Spiteri, l-imputat u l-oggetti elevati mill-fond fejn kienet tirrisjedi l-istess Spiteri

¹²⁴ Fol.52 xhieda Fleri

¹²⁵ Appendici 1 f'**Dok.KC** a fol.115

¹²⁶ Fol.58

¹²⁷ **Dok.FF2** a fol.59

li kienet fil-kumpanija tal-imputat x'hin gie arrestat u kienet hi li nfurmat lill-pulizija li Mangion kien qed jirrispjedi magħha.

PC1541 Joseph Agius jixhed: “*Imbagħad nhar id-29 ta' Jannar 2019 erhejnilha lejn id-Detox, fejn jien kont qed nahdem ma' PS 1337 u ma' PC 1404, fejn mal-wasla tagħna gewwa d-Detox ghall-habta tal-hdax ta' filghodu wasal fuq il-post Patrick Mangion flimkien mal-partner tieghu Carmen Spiteri fejn malli wasal dan gie arrestat fuq il-post.....jien minn naha tieghi flimkien ma' PC 1337 u PC 1404 irrikorrejna gewwa r-residenza fejn joqghod hu flimkien mal-partner tieghu Carmen Spiteri. morna fi Blokk C Flat 11 Triq il-Għajnej il-Belt Valletta, fejn saret search fuq il-post u gew elevati, minn naha tieghi gew elevati mobile tad-ditta Samsung ta' kulur iswed flimkien ma' kaxxa bluna tieghu tal-mobile phone¹²⁸.... Carmen Spiteri qaltilna li Mangion dan l-ahhar kien qed joqghod għandha fejn is-search saret fil-presenza tagħha wkoll.*”.¹²⁹

2. Mill-footage jidher li x'hin jasal il-pick-up, u minnu hargu zewg malviventi, wara li johrog l-ewwel persuna, fil-hin ta' **13:03:28**, johrog immedjatamente warajh ragel ta' **statura ta' bniedem twil u mibni, statura identika** għal dik tal-imputat Mangion.
3. Din il-persuna tidher liebsa *jogging suit blu* (flokk b' hoodie u *jogging pants*) u *yellow vest*. **Fuq il-qalza precizament fuq koxxtu x-xellugija - fid-direzzjoni tas-cctv camera - tidher emblema tad-ditta Puma, u cioe` il-Puma.**
4. Diversi huma l-ufficjali li xehdu li kienu prezenti għat-tfittxija li saret fil-presenza ta' Carmen Spiteri li kienet riekba fil-vettura misjuqa minn Mangion: PS1337 Kevin Curmi jixhed: "*waqt is-search li għamilt, jien elevajt flok tal-marka Puma li huwa hoodie..... Flok tal-marka Puma celesti U qalziet tal-marka Puma, l-istess blue skur*".¹³⁰ Minn naha tieghu PC1404 Dale Cassar jikkonferma kif akkumpanja lis-sieħba ta' Mangion fil-fond fejn saret tfittxija.¹³¹

Spiteri nghatat ricevuta tal-oggetti hekk elevati¹³² li nghataw l-Exhibit No. **KA223/2019**.¹³³

¹²⁸ Fol.185-186

¹²⁹ Fol.187

¹³⁰ Fol.374-376

¹³¹ Fol.380-381

¹³² **Dok.FF2** a fol.59

¹³³ **Dok.KC** a fol.379. Esebit minn PS1337 Kevin Curmi a fol. 376

5. Il-Qorti ezaminat il-flokk *b'hoodie* u *jogging pants* elevati mill-fond ta' Carmen Spiteri.
6. Dawn il-hwejjeg huma ta' **size XXL** li mhemmx dubbju jappartjenu lill-persuna twila, ta' **statura identika ghal dik tal-imputat li hu ragel twil u ta' certu piz, "corpulent"**. Jinghad li meta nbew il-proceduri odjerni l-imputat kien ta' ferm aktar piz, *"body weight"*, milli fl-ahhar xhur li tulhom rega` kien mizmum taht arrest.¹³⁴
7. Fil-fehma tal-Qorti il-wisa` (*waist*) u tul tal-qalziet (*length*), huma addatti ghall-persuna tal-imputat Mangion li hu bniedem twil u mibni. Is-**size XXL** kemm tal-qalziet kif ukoll tal-*hoodie* huma ta' qies li mistenni tilbes persuna tal-istatura ta' Mangion, iktar u iktar meta jigi mfakkli li meta nbdi din il-kumpilazzjoni, Mangion kien aktar mibni.
8. Dawn il-hwejjeg – il-flokk bil-*hoodie* u 1- *jogging pants*, huma **identici ghall-ilbies ta' wiehed mill-malviventi** li tant jinqabad tajjeb bis-*cctv camera*.
9. Iktar minn hekk, **il-kulur tal-hoodie u tal-qalziet esebiti wkoll huma identici ghall-kulur** tal-ilbies li jidher liebes l-itwal fost il-malviventi. L-istess persuna li terga' tohrog mir-residenza u tingabar mill-*pick-up* madwar nofsiegha wara.
10. Fuq dan l-esebit, fuq **il-qalza tax-xellug** hemm stampata *puma*; 1-emblema **tad-ditta Puma, propju kif jidher liebes wiehed mill-malviventi** fuq deskrift. Mill-*footage* din l-emblema tidher b'mod cjar fuq **il-qalza xellugija**, hekk kif l-imputat jidher hiereg mill-*pick-up* fid-direzzjoni tas-*cctv camera*. Ir-ritratt tal-esebit **KA223/2019**,¹³⁵ a fol.407, ukoll **juri l-emblema ta' Puma fuq l-istess post tal-jogging pants tal-istess kulur li jidher fil-filmat!**¹³⁶
11. Mill-fond derubat ingabret **berritta li fuqha nstab id-DNA tal-imputat**. Dan jirrizulta mis-segwenti xhieda:
 - a. Anna Sammut tghid li fuq il-post sabet berritta hadra li ttiehdet mill-pulizija. L-Ispettur Roderick Agius jixhed kif l-ghada tas-serqa, Sammut infurmatu li kienet **sabet berritta gewwa r-**

¹³⁴ Mis-sentenza esebita mid-difiza, jirrizulta li gie revokat il-helsien mill-arrest tieghu f'Dicembru, 2019, vide **Dok.AA** a fol. 538 et seq

¹³⁵ **Dok.KC** a fol.379. Esebit minn PS1337 Kevin Curmi a fol. 376

¹³⁶ Vide Ritratt a fol.407

residenza tagħha fl-indana fejn inzammet mghassa u marbuta mill-malviventi.¹³⁷

- b. PS826 Matthew Parnis, *scene of crime officer*, jghid li eleva berritta, Dok 19 ABT 202,¹³⁸ li ghaddieha lil Dr. Marisa Cassar.¹³⁹ Ritratti tal-istess berritta jidhru fir-relazzjoni esebita;¹⁴⁰
- c. Fil-konkluzzjonijiet tagħha Dr. Marisa Cassar tghid li minn analizi għad-DNA li sar fuq berritta li giet mghoddija lilha mis-Surgent Parnis (kampjun 19ABT202):¹⁴¹ “*l-ipotesi li l-profil genetiku li hareg minn dan il-kampjun hu ta' Mangion u persuna ohra hija 998 iktar probabli, mill-ipotezi li l-profil genetiku li hareg mill-kampjun hu ta' zewg persuni ohra fil-popolazzjoni.*”.¹⁴² Tispjega li mill-berritta “*kien inhareg profil genetiku mhallat li jaqbel ma ta' Mangion u ta' persuna ohra li ma għandhiex profile tieghu*”.¹⁴³

Għalkemm l-abbli difiza, fit-trattazzjoni tagħha, ssottomettiet li din il-berritta setghet tqegħdet fil-post biex tinkrimina lill-imputat Mangion, baqghet ma ngabet l-ebda prova li tibda tissostanzja din l-allegazzjoni jew tixhet dawl fuq min kelli u ghallejn jinkrimina lill-imputat.

Ma jirrizultax li l-imputat kellu xi dizgwid ma xi hadd li seta' għamel is-serqa w biex jahbi idu u/jew jagħmel azzjoni hazina lill-imputat, halla warajh berritta bid-DNA ta' Mangion!

Din hi l-lawla tal-provi u min jallega irid jipprova; dejjem sal-grad mistenni minnu, f'dan il-kaz sal-grad tal-probabli. L-imputat Mangion ma jagħmel xejn minn dan u ma jressaq lanqas tracca ta' xi prova biex tissostanzja l-allegazzjoni li l-berritta tqiegħdet fil-fond derubat biex tinkolpah bis-serqa.

Għall-kuntrarju, dak li jirrizulta hu, li filwaqt li dik il-persuna ta' statura mibnija w-twila hi w-dieħla fil-fond derubat tidher bil-*hoodie mtella' fuq rasha*, bir-ras kompatta w-mghottija bil-*hoodie*, meta din il-persuna terga' toħrog mid-dar nofs siegha wara w-tidhol fil-*pick up*, il-*hoodie* hi mnizzla u jidher balla xagħar mqanfed li jassomilja xi tip ta' parokka!

¹³⁷ Fol.468

¹³⁸ Fol.345

¹³⁹ Fol.321

¹⁴⁰ Fol. 342-343

¹⁴¹ Fol.349

¹⁴² Fol.353

¹⁴³ Fol.348

Gurisprudenza

Issa li gew ikkunsidrati l-provi, u tenut kont ta' dak ssolevat mill-abibli avukat difensur fis-sottomissionijiet finali minn tieghu, u cioe` li mhemmx provi li jorbtu lill-imputat mas-serqa, imiss li ssir riferenza għat-tagħlim gurispridenzjali dwar il-forza probatorja ta' provi indizzjarji.

Fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Eleno sive Lino Bezzina** gie deciz:¹⁴⁴

Illi l-grad ta' prova li trid tilhaq il-prosekuzzjoni, sakemm ma jkunx hemm specifikat mod iehor fil-ligi, huwa tal-htija lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni. Fil-kamp kriminali huwa l-oneru tal-prosekuzzjoni li tipprova l-akkuza tagħha kontra l-akkuzat 'beyond reasonable doubt,' kif gie deciz fil-kawza "**Pulizija vs Bugeja**", tas-26 ta' Marzu, 1987. Illi min-naha l-ohra d-difiza, msahha bil-presunzjoni tal-innocenza tal-akkuzat, tista' tibbaza u/jew tipprova l-kaz tagħha anke fuq bilanc ta' probabbilita', jigifieri jekk huwa probabbi li seta' gara dak li gie rrakkuntat mill-akkuzat kif korroborat mic-cirkostanzi jew le.

Illi dan ifisser li l-prosekuzzjoni għandha l-obbligu li tipprova l-htija tal-akkuzat oltre` kull dubbju dettat mir-raguni u fkaz li jkun hemm xi dubbju ragonevoli, il-prosekuzzjoni tigi kunsidrata li ma ppruvatx il-kaz tagħha ta' htija u għalhekk il-Qorti hija obbligata li tillibera.

Illi l-Onorabbli Qorti ta' l-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) fil-kawza fl-ismijiet "**Pulizija vs Peter Ebejer**" deciza fil-5 ta' Dicembru, 1997 qalet illi:-

*"Ta' min ifakkar hawnhekk li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jħalli ebda dubbju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jħalli ebda ombra ta' dubbju. Id-dubbji ombra ma jistgħux jitqiesu bhala dubbji dettati mir-raguni. Fi kliem iehor dak li l-gudikant irid jasal għalih hu li, wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-buon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-prosekuzzjoni. Għamlet sew infatti l-ewwel qorti li ccitat b'approvazzjoni l-ispiegazzjoni mogħtija minn Lord Denning fil-kaz "**Miller v. Minister of Pensions**" [1974] 2 All E.R. 372 tal-espressjoni "proof beyond a reasonable doubt";*

"Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence "of course it is possible but not in the least probable" the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing short of that will suffice" (373-374).

¹⁴⁴ Per Onor. Imħallef Raymond C. Pace, Onor. Imħallef David Scicluna u Onor. Imħallef Joseph R. Micallef; Deciza 24 ta' April, 2003, Att t'Akkusa Numru 10/1994

Fid-decizjoni tagħha **Il-Pulizija vs Lela Ristic**,¹⁴⁵ il-Qorti tal-Magistrati (Malta) għamlet ezami *funditus* dwar dak li jikkostitwixxi prova indizzjarja jew kif ahjar magħrufa ‘circumstantial evidence’:

At law the position in Malta relative to circumstantial evidence that can lead to a conviction was analysed in various judgments, including **Il-Pulizija vs. Abderrah Berrad et**¹⁴⁶ decided by the Court of Magistrates (Malta) where the main principles were outlined as follows : -

Huwa minnu wkoll kif rapportat aktar ‘I fuq li fl-Artikolu 638(2) tal-Kap. 9 ix-xhieda ta’ xhud wieħed biss, jekk emnut minn min għandu jiggudika fuq il-fatt hija bizzejjed biex tagħmel prova shiha u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt gie ppruvat minn zewg xhieda jew aktar. Għalhekk jispetta lill-Qorti tara liema hija l-aktar xhieda kredibbi u vero simili fic-cirkostanzi u dan a bazi tal-possibilita’.

Huwa veru wkoll li l-Qorti għandha tqis provi cirkostanzjali jew indizzjarji sabiex tara jekk hemmx irbit bejn l-imputat u l-allegat reat. Dan qed jingħad ghaliex ghalkemm huwa veru li fil-kamp penali l-provi ndizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti, pero’ hu veru wkoll li provi ndizzjarji jridu jigu ezaminati b’aktar attenzjoni sabiex il-gudikant jaccerta ruhu li **huma univoci**.

Fil-fatt il-Qorti hawnhekk tagħmel referenza ghall-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-hmistax (15) ta' Gunju, 1998 fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Joseph Lee Borg**', fejn kien gie ritenut li provi jew indizzji cirkostanzjali għandhom ikunu univoci, cioè mhux ambigwi. Għandhom ikunu ndizzji evidenti li jorbtu lill-akkuzat mar-reat u hadd iktar, anzi l-akkuzat biss, li hu l-hati u l-provi li jigu mressqa, ikunu kompatibbli mal-presunzjoni tal-innocenza tieghu.

Illi għalhekk huwa mportanti fl-isfond ta' dan il-kaz li jigi ppruvat li **kien l-imputat biss li għamel dak li gie akkuzat bih u għalhekk il-Qorti sejra tikkonsidra kwalunkwe prova possibilment cirkostanzjali li tista’ torbot lill-imputat b'mod univoku bir-reati addebitati lilu.**

Fil-fatt kif gie ritenut fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fissitta (6) ta' Mejju, 1961 fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Carmelo Busuttil**', "Il-prova ndizzjarja ta' spiss hija l-ahjar prova talvolta hija tali li tipprova fatt bi precizjoni matematika."

Illi huwa veru li fil-kamp penali, il-provi ndizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti. Hu veru wkoll li l-provi ndizzjarji jridu jigu ezaminati b’aktar attenzjoni sabiex wieħed jaccerta ruhu li huma univoci.

Archbold fil-ktieb tieghu **Criminal Practice** (1997 edition para 10-3) b'referenza għal-dak li qal **Lord Normand** fil-kaz **Teper vs R** (1952) jghid:

"Circumstantial evidence is receivable in Criminal as well as in Civil cases; and indeed, the necessity of admitting such evidence is more obvious in the former than in the latter;

¹⁴⁵ Per Onor. Magistrat Aaron M. Bugeja; Deciza 16 ta' Dicembru, 2015

¹⁴⁶ Per Onor. Magistrat Consuelo Scerri Herrera; Deciza 19.05.2014; *Il-Pulizija vs Abdellah Berrad, Youness Berrad*.

for in criminal cases, the possibility of proving the matter charged by the direct and positive testimony of eye witnesses or by conclusive documents much more than in civil cases; and where such testimony is not available. The Jury is permitted to infer the facts proved other facts necessary to complete the elements of guilt or establish innocence. It must always be narrowly examined, if only because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another... It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there is no other co-existing circumstance which would weaken or destroy the inference."

Illi din hija ezattament il-posizzjoni hawn Malta, kif fil-fatt giet konfermata b'sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar d-disgha ta' Jannar, 1998 fil-kawza fl-ismijiet '**Il-Pulizija vs Emanuel Seisun'**.

Din il-Qorti thoss u tghid li provi cirkostanzjali huma bhal katina li tintrabat minn tarf għal tarf, b'sensiela ta' għoqiedi li jaqblu ma' xulxin u li flimkien iwasslu fl-istess direzzjoni. Il-Qorti hija rinfaccjata b'zewg versionijiet ta' kif sehhet il-grajja..... .

.....

Thus in order for a Court of Criminal Jurisdiction to be able to secure a conviction on the basis of circumstantial evidence:-

- (a) it has to assess this evidence with a high degree of circumspection and attention (*if only because evidence of this kind may be fabricated to cast suspicion on another*);
- (b) it has to be sure that a direct link is established between the alleged perpetrator and the offence itself – and no other person apart from the accused;
- (c) it has to be univocal and not equivocal or ambiguous (*It is also necessary before drawing the inference of the accused's guilt from circumstantial evidence to be sure that there is no other co-existing circumstance which would weaken or destroy the inference*);
- (d) it has to ensure the continuity of the chain of evidence;
- (e) it has to be such that it leads the Court to conclude, solely on its basis that the accused committed the crime beyond a reasonable doubt.

Now in this case the clear evidence that shows the accused rummaging among the personal property of the Zammit family is taken from an incident that took place on the 20th June 2014 and not the 23rd May 2014. Can this piece of evidence lead to a presumption of fact in the sense that once the accused was seen rummaging on the 20th June 2014 then it was automatically and solely she who did the same and stole the €2000 on the 23rd May 2014? According to law, it is possible for a presumption of fact to arise from circumstantial evidence. According to Blackstone's **Criminal Practice**,¹⁴⁷ Lord Simon in **DPP v Kilbourne**¹⁴⁸ stated the following :-

The Lord Justice-General (Lord Clyde) started his judgment: 'The question in the present case belongs to the department of circumstantial evidence. This consideration is vital to the whole matter ...'

¹⁴⁷ 2013, F1.18 to F1.27

¹⁴⁸ [1973] 1 All ER 440 at 462; [1973] AC 729 at 758.

Circumstantial evidence is evidence of facts from which, taken with all the other evidence, a reasonable inference is a fact directly in issue. It works by cumulatively, in geometrical progression, eliminating other possibilities.¹⁴⁹

On the otherhand, according to Mr Justice Joseph Galea Debono in **Il-Pulizija vs James Abela**,¹⁵⁰ a presumption of fact :-

"tqum fejn meta il-“fatti pruvati jkunu fihom infushom **tant elokwenti** li l-interpretazzjoni logika u naturali tagħhom necessarjament u ragjonevolment twassal ghall-prova fi grad sodisfacenti ta’ certu fatti.”[emfazi tal-Qorti]

Issir riferenza wkoll għas-sentenza **Il-Pulizija vs Michael Attard**:¹⁵¹

Fi kliem **Sir Rupert Cross**, ‘*Presumptions of fact (praesumptiones hominis) are merely frequently recurring examples of circumstantial evidence, and instances which have already been mentioned are the presumption of continuance, the presumption of guilty knowledge arising from the possession of recently stolen goods and the presumption of unseaworthiness in the case of a vessel which founders shortly after leaving port. These are all inferences which may be drawn by the tribunal of fact.*

U fl-edizzjoni ta’ I-2001 ta’ **Archbold** jingħad hekk dwar presunzjonijiet ta’ fatt: ‘*A presumption arises where from the proof of some fact the existence of another fact may naturally be inferred without further proof from the mere probability of its having occurred. The fact thus inferred to have occurred is said to be presumed, i. e. is taken for granted until the contrary is proved by the opposite party... And it is presumed the more readily, in proportion to the difficulty of proving the fact by positive evidence, and to the facility of disproving it or of proving facts inconsistent with it, if it really never occurred.*’ [**Il-Pulizija vs Louis Gauci Borda** App Krim – 24/04/2002].”

Iggwidata għalhekk b'dawn il-principji ta’ dritt probatorju fil-kamp penali din il-Qorti allura tqies illi d-diskrezzjoni ezercitata mill-Ewwel Qorti kienet wahda gusta u li allura dik il-qorti setgħet ragjonevolment u legalment tasal għal konkluzzjoni li wasslet għaliha. Dan ghaliex il-provi jistabbilxxu l-presunzjoni ta’ fatt li kien l-appellanti u hadd iktar qiegħed isuq vettura taht l-influwenza tax-xorb, liema provi qatt ma gew kontradetti minnu.

Imbghad il-Qorti tal-Appell Kriminali fid-deċiżjoni tagħha fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta’ Malta vs George Spiteri**¹⁵² ddecidiet:

L-prova indizzjarja trid tkun wahda assolutament univoka, li tipponta biss mingħajr dubju dettagħ mir-raguni lejn fatt jew konkluzzjoni wahda biex prova ndizzjarja tigi ammessa bhala prova valida fis-sens li wieħed jista’ ragjonevolment jasal ghall konkluzzjoni tiegħu ta’ htija in bazi tagħha bla ebda dubju dettagħ mir-raguni, jrid ikun moralment konvint minn dan ir-rekwizit ta’ l-univocita’ tagħha, cioè li dik il-prova tfisser biss u xejn aktar li l-akkuzat huwa hati ta’ dak

¹⁴⁹ Ara wkoll **Exall (1866)** 4 F&F 922 at 929 per Pollock CB.

¹⁵⁰ Qorti tal-Appell Kriminali; Deciza 11 ta’ Lulju, 2002.

¹⁵¹ Qorti tal-Appell Kriminali; Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D.; Deciza 22 ta’ Settembru, 2016; Appell Nru: 127/2016

¹⁵² Per Onor Imħallfin Noel Arrigo, Joseph A. Filletti u Patrick Vella; Deciza 5 ta’ Lulju, 2002.

addebitat lilu w, allura, kull dubju ragjonevoli fir-rigward għandu jmur favur l-akkuzat skond il-ligi. [sottolinejar tal-Qorti]¹⁵³

Fuq dan l-insenjament u fid-dawl tar-rizultanzi processwali, il-Qorti tqis li **l-provi indizzjarji mehuda fl-assjem tagħhom huma tassep univoci w jwasslu lil din il-Qorti għal dik ic-certezza morali** li l-imputat kien involut bħala ko-awtur fis-serq li sehh għad-detriment ta' Anna Sammut, liema serq hu kkwalifikat bil-vjolenza, bil-mezz, bil-lok u bil-valur li jeccedi €2,329.37. Għalhekk l-ewwel imputazzjoni tirrizulta ampjament ippruvata.

In kwantu għal l-irwol tal-imputat bhala ko-awtur, issir riferenza wkoll ghall-konsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Richard Grech:**¹⁵⁴

47. Illi sabiex l-appellant jista' jinstab hati bhala ko-awtur f'dawn id-delitti jrid jirrizulta sodisfacjentement ippruvat mill-prosekuzzjoni, lil hinn minn kull dubju dettagħ mir-raguni, illi kien hemm il-partecipazzjoni materjali tieghu ma' l-ezekutur jew ezekuturi dirett/i tal-att li bih kien ikkonsumat ir-reat, izda u fuq kollo illi huwa ppresta l-ko-operazzjoni diretta u essenziali ghall-esekuzzjoni tad-delitt. Dan allura necessarjament jimplika illi jrid ikun hemm il-ftehim pre-ordinat bejn tnejn jew aktar persuni għall-fini li jigi kommess id-delitt. Mankanti din l-intenzjoni u cioe' dan l-akcordju bejn tnejn jew iktar persuni, allura ma jistax jingħad illi l-figura tal-ko-awtur tista' tiehu l-hajja. Kwindi jrid jigi ppruvat sal-grad tac-certezza morali illi "bejn dik il-persuna u l-awtur tad-delitt kien hemm il-hsieb komuni li jsir dak id-delitt, u li l-presenza ta' dik il-persuna effettivamente assistiet lill-awtur, anke jekk biss moralment, biex iwettaq dak id-delitt."¹⁵⁵

48. Dak allura illi jrid jirrizulta mħuwiex biss l-att materjal li jindika l-presenza fizika ta' l-akkuzat fuq il-post tad-delitt għaliex dan l-element wahdu ma jistax jistabilixxi r-reita', izda wkoll irid jirrizulta illi huwa jkun ha sehem attiv fil-kommissjoni tar-reat u wkoll illi kien hemm 'l hekk imsejjah "common design" bejn l-malvimenti lil hinn minn kull dubju dettagħ mir-raguni. Il-fatt materjali wahdu li persuna tkun għenet biss fil-kommissjoni tad-delitt għalhekk ma jistax iwassal ghall-figura tal-ko-awtur, izda għal dak tal-komplici billi kif ingħad l-ko-awtur irid necessarjament ikun ha sehem attiv fil-kommissjoni tad-delitt u mhux semplicelement offra l-ghajjnuna tieghu fil-preparazzjoni għall-kommissjoni tar-reat jew sabiex l-att materjali tal-ezekuzzjoni tad-delitt jirnexxi. Dan ifisser allura meta applikat għal fattispecje ta' dan il-kaz illi :

"Jekk hemm il-hsieb bejn zewg persuni, wieħed huwa l-awtur, dak li fil-fatt jispara u l-ieħor li jkun mieghu li ma jisparax, galadarba għandu l-istess hsieb li joq̄lu, u

¹⁵³ Vide ukoll mill-istess Qorti per Onor. Profs. H. Harding, Onor. Imħallef Joseph A. Herrera u Onor. Imħallef Carmel A. Agius, **Ir-Repubblika ta' Malta v Angel sive Angelo Bajada; Deciza 15 ta' Mejju, 1990: L-assjem tal-provi kien tali li a bazi tieghu l-gurati setgħu ragonevolment u b'konvċiment morali trankwill għall-aħħar jaslu għall-konkluzjoni la ma jemmnux dak li qed isostni l-appellant u jsibu li l-provi jwasslu inekwivokabbilment għall-htija tieghu. L-indiżji, biex jagħmlu prova, jehtieg li jkunu univoci.**

¹⁵⁴ Per Onor. Imħallef Joseph Zammit McKeon, Agent President, Onor. Imħallef Abigail lofar, Onor Imħallef Edwina Grima; Dec. 31 ta' Ottubru 2018; Att ta' l-Akkuza numru 27/2007

¹⁵⁵ App.Krim 24/05/2002; **Il-Pulizija vs Carmelo Agius et.**

la qiegħed hemm jiehu parti attiva - f'dak il-kaz it-tieni persuna li ma tisparax li qed tiehu parti attiva hija l-ko-awtur.

Il-korreu mhux ristrett għal dak biss li kien l-esekutur dirett tal-att konsumattiv izda jikkomprendi anke dawk li jippartcipaw f'kooperazzjoni diretta essenzjali ghall-esekuzzjoni tar-reat.¹⁵⁶

Mhux biss izda:

'Min ihajjar lil persuna ohra biex tikkommetti s-serq, u waqt li dik il-persuna tikkommetti s-serq jiddistrahi lil dawk li jkunu prezenti, huwa ħati ta' serq huwa wkoll bħala ko-awtur; għaliex huwa ko-awtur f'delitt minħabba partecipazzjoni materjali mhux biss dak li jkun l-ezekutur dirett tal-att konsumatur tar-reat, imma anki min b'xi mod iehor jippresta ko-operazzjoni diretta u essenzjali ghall-esekuzzjoni tad-delitt.'¹⁵⁷

49. Illi kif ingħad aktar 'il fuq huwa stabbilit illi l-appellant kien wieħed mill-imħuh wara l-ftehim li sar bejnu u l-awturi l-ohra sabiex jigi kommess id-delitt. Kien hu li flimkien ma' Chris Scerri u James Vella fasslu pjan sabiex jisirqu il-basktijiet li fil-fehma tagħhom kienu jikkontjenu l-flus minn fuq il-persuna ta' Alphonse Ferriggi li kien jasal kmieni fil-ghodu bil-konsenja l-bank. Kien l-appellant li haseb biex idahhal lil Joseph Zammit sabiex jassistihom fil-kommissjoni ta' l-istess għaliex kien tal-fehma illi kien kapaci iħarrabhom wara l-kommissjoni tad-delitt billi jistenniehom b'vettura ohra sabiex ma jagħtux fil-ghajnejn li kien involuti fil-kommissjoni ta' l-istess. Mhux biss izda huwa stabbilit ukoll, kif diga` nħad, illi l-appellant kien prezenti fuq ix-xena tad-delitt sabiex jassisti b'mod direkt fl-esekuzzjoni ta' dan il-pjan pre-ordinat, ghalkemm huwa baqa` jinnega illi kien prezenti u li spara lil Ferriggi.

50. L-appellant jishaq ukoll illi huwa ma kienx jaf illi l-komplici tieghu kellhom arma tan-nar fil-pussess tagħhom, li ghalkemm hija skreditata mill-provi, madanakollu anke jekk *gratia argomenti* l-Qorti kellha temmen il-verżjoni tieghu xorta wahda dan ma jistax awtomatikament jezonerah mir-responsabbilta` penali ghall-konsegwenzi li sehhew.

51. Fis-sentenzi fl-ismijiet "Ir-Repubblika ta' Malta vs Joseph Zammit"¹⁵⁸ u "Ir-Repubblika ta' Malta vs Matthew Mizzi"¹⁵⁹ għal dak li jirrigwarda kompliċita', u l-korelazzjoni u l-komunikabilita' mal-awtur jew l-awturi tar-reat kien ddikjarat hekk :-

In materja ta' kompliċita', tajjeb hawn li ssir referenza għal dak li jghid il-Professur Sir Anthony Mamo¹⁶⁰:

¹⁵⁶ Deciża fl-14/12/2004 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri) mill-Imħallfin De Gaetano Vincent, Filletti Joseph A., Scicluna David - - **Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter**.

¹⁵⁷ Deciża fil-25 ta' Ottubru 1958 mill-Imħallef Dr. W. Harding - **Pulizija vs Joseph Scicluna app.inferjuri**.

¹⁵⁸ Deciża fl-20 ta' Jannar 2011 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) mill-Imħallfin Raymond Pace, David Scicluna u Joseph Zammit Mc Keon.

¹⁵⁹ Deciża fl-24 ta' Frar 2014 mill-Qorti Kriminali mill-Imħallef Michael Mallia.

¹⁶⁰ Lectures in Criminal Law, P. I, p. 148 – 149.

“... if a man, with the object of aiding the commission of a theft, assists the principal to enter into the house, knowing that he had provided himself with a weapon for the purpose of facilitating the theft if it should be found so necessary, will be co-responsible for the theft aggravated by ‘violence’ if the principal actually makes use of that weapon in perpetrating the theft. Nani¹⁶¹ puts the rule in the following words: ‘Se la scienza del complice non si estendesse alla qualita’ del delitto medesimo, non potrebbe a lui comunicarsi quella distinta imputabilita’ la quale e’ inherente alle qualita’ ignorate del delitto, e conseguentemente non potrebbe essere colpito da quella specie o da quel grado maggiore di pena che la legge avesse riservato al delitto cosi’ qualificato Questa scienza per altro dovrebbe presumersi per le qualita’ connesse col delitto conosciuto o talmente dipendenti dalla non ignorata commissione del medesimo che la commissione del delitto importasse ancora la previdenza delle qualita’ medesime.’

“....when the principal causes a more serious event or result than was in the contemplation of the accomplice, then the doctrine commonly accepted on the continent may be briefly stated as follows:

“i. If the principal deliberately commits an offence which is wholly different from that ordered or advised by the accomplice, the latter is not liable for the offence committed....

“ii. In all other cases, a distinction is made between what is called excess in the means (‘eccesso nei mezzi’) and excess in the purpose (‘eccesso nel fine’). There is the former where the principal uses means different from those concerted between the parties: e.g. the original common design contemplated the use of a stick to beat a person, but the principal uses a sword and kills that person. In this case the responsibility for the more serious result is wholly of the principal. There is an excess in the purpose where, though the means are those actually combined between the parties, they produce a more serious result than that originally contemplated. In any such case, if the graver result ensues as a natural and foreseeable consequence of the means used or owing to the negligence (i.e. not to the deliberate intention) of the principal, liability for the graver result is contracted also by the accomplice: for, although he may not have expressly desired that result, nevertheless he maliciously wanted the means which by their very nature could cause that result¹⁶².

“This is, as Maino says, the doctrine universally accepted on the continent. With us it applies subject to the express provisions of our law which, as we have seen, extends liability in respect of the aggravating act to all parties to the criminal enterprise with whose previous knowledge it was perpetrated and even to those who, becoming aware of the aggravating act at the time of its perpetration, and being able to prevent it, did not do so.”

52. Francesco Antolisei wkolj osserva¹⁶³ :-

¹⁶¹ Principii di Giurisprudenza Criminale, s. 155.

¹⁶² Carrara, Programma, s. 500 – 504; Maino, 63, s. 339; Chaveau et Helie, Vol. I, Part I, Cap. XII, s. 279.

¹⁶³ Manuale di Diritto Penale – Parte Generale, sesta edizione , Giuffre` – 1969.

“Nell’ipotesi, poi, che una rapina sia sfociata in un omicidio (ipotesi tutt’altro che infrequente nella pratica e grave di conseguenze), bisognerà considerare se l’uccisione sia stata il risultato di una insospettabile, e perciò eccezionale, resistenza della vittima o di altri avvenimenti singolarissimi. Nel caso che a tale quesito si risponda negativamente, i compartecipi che non vollero l’uccisione ne risponderanno.”

L-istess awtur jirreferi ghal sentenza tal-Qorti ta’ Kassazzjoni tat-18 ta’ Novembru 1960 fejn gie ritenut li “in casi in cui un rapinatore a mano armata aveva ucciso uno degli aggrediti, ha ritenuto la responsabilità per omicidio volontario ex art. 116 c. P. di tutti i concorrenti nella rapina.”

53. Fid-dawl tal-premess, jidher car illi min qiegħed fuq ix-xena tad-delitt u ikollu rwol dirett anke jekk mhux ewljeni fl-eżekuzzjoni tar-reat jitqies li huwa ko-awtur fid-delitt kommess, mhux kompliċi, ghalkemm jista’ ikollok il-figura tat-tnejn fl-istess persuna bħal per eżempju l-persuna li tkun iffurmat il-pjan jew ħajret lil haddieħor jipparteċipa fid-delitt li sussegwentement pero’ tipparteċipa hi wkoll direttament fil-kommissjoni tar-reati nnfushom meta dawn ikunu fl-eżekuzzjoni tagħhom.

54. Stabbilit dan l-insenjament gurisprudenzjali allura l-figura tal-appellant tissarraf f'dik ta’ ko-awtur fil-kommissjoni tad-delitt mertu ta’ dana il-kaz, anke jekk l-appellant seta’ ma kienx il-persuna li spara t-tir kif qed jallega. Dan għaliex jekk huwa ppruvat illi l-appellant kien konsapevoli li kienet ser tintuza arma tan-nar fl-esekuzzjoni tad-delitt, ghalkemm ma jirrizultax ftehim ċar li persuna sejra tinqatel bl-arma li l-malviventi ikollhom fil-pusseß tagħhom waqt l-eżekuzzjoni, xorta waħda l-appellant jitqies bħala ko-awtur u xorta waħda jitqies responsabbi daqslikieku kien hu stess li spara l-arma lejn Ferriggi.

[sottolinejar ta’ din il-Qorti]

Stabbilit li Mangion kien ko-awtur fis-serq aggravat bi vjolenza ai termini tal-artikolu 262(1)(a)(b) tal-Kodici Kriminali, jibqa’ biex jigi kkunsidrat jekk jirrizultawx l-aggravji tal-mezz u tal-valur.

Skond Anna Sammut iz-zewg malviventi li dahħlu fuq Anna Sammut, waqt li din kienet qed tigi mitkellma mill-‘pstier’, kienu **mghammdin**.¹⁶⁴ Issemmi kif l-pstier liebes *pop socks* f’wiccu filwaqt li iehor kien liebes maskra.¹⁶⁵ Għalhekk jirrizulta l-aggravju tal-**mezz** ai termini tal-artikolu 263(b) tal-Kodici Kriminali:

(b) meta l-ħalliel jiżbogħ wiċċu, jew jilbes maskra jew għata oħra tal-wiċċ, jew jagħmel xi tibdil iehor fl-ilbies jew fis-sura,.....

Daqstant iehor gie pruvat l-aggravju tal-**valur** tenut kont li mix-xhieda ta’ Sammut jirrizulta li l-ammont tar-*res furtiva* kien jeccedi sew l-ammont ta’ €2,329.37.¹⁶⁶

¹⁶⁴ Fol.28

¹⁶⁵ Fol.42

¹⁶⁶ Fol.18-19

Jigi sottolinejat li ghalkemm Sammut giet mistoqsija dwar il-valur tal-flejes li nsterqulha, baqghet ma semmiet l-ebda valur għad-dehebjiet u gojjelerija li nsterqu. Lanqas ma gie mitlub jinhatar espert bil-ghan li jagħti stima dwar il-valur tal-oggetti misruqa.

Dan jassumi rilevanza meta l-Qorti ser tigi biex tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha dwar l-Artikolu 532A tal-Kodici Kriminali.

It-Tieni Imputazzjoni

It-tieni imputazzjoni tirrigwarda r-reat ravvizat bl-artikolu 86 tal-Kodici Kriminali, f'dan il-kaz aggravat skond id-disposizzjoni msemmija fl-artikolu 87(1)(e) tal-Kodici

Anna Sammut tixhed kif hekk kif il-malviventi dahhlu fuqha qalghet daqqa ta' sieq bl-irkoppa go genbha, **intrabtulha saqajha** u dak li għamilha ta' pustier **poggilha sikkina ma ghonqha**.¹⁶⁷ B'id wahda giet fgata u b'ohra nghalqilha halqa filwaqt li qalulha toqghod kwieta ghax joqtluha.¹⁶⁸ Kienet **mghassa il-hin kollu**, tant li l-malviventi tbiddlu bejniethom sabiex jassiguraw rwiehom li din ma tithalliex wahedha fl-ebda hin. Tispjega kif il-'pstier' ghall-ewwel baqa' bis-sikkina ma ghonqha izda wara gie z-'Zebbugi' u baqa' ghassha magħha minfloku.¹⁶⁹

Sammut tiddeskrivi wkoll, in sostenn ta' din it-tieni imputazzjoni, kif hi **thalliet marbuta** u kien biss wara li l-malviventi hallew il-fond li rnexxiela tinhall mill-irbit. Johrog cjar l-animu ta' dawn il-malviventi meta Sammut tispjega kif kienet tkarbet magħhom biex iholluha, izda dawn **hargu mill-fond u lilha hallewha marbuta**.¹⁷⁰

Issir riferenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Omissis et:**¹⁷¹

Issa biex jissussisti r-reat tas-sekwestru tal-persuna huwa bizzarejjed illi tirrizulta xi wahda mic-cirkostanzi ravvizati fl-artikolu 86 u cioe' l-arrest, jew iz-zamma jew issekwestru tal-persuna kontra l-volonta tagħha. Ili fuq ir-reat in dizamina ingħad:

¹⁶⁷ Fol.27

¹⁶⁸ Fol.28

¹⁶⁹ Ibid.

¹⁷⁰ Fol.32-33

¹⁷¹ Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D. Appell Nru: 287/2015; Dec. 28 ta' Frar, 2018

“Għandu jigi osservat li ghall-fini tar-reat in dizamina huwa bizznejjed, biex jikkonfigura dana d-delitt, li persuna tigi jew arrestata jew mizmuna jew issekwestrata kontra l-volonta` tagħha u mingħajr ordni skond il-ligi ta' lawtorita` kompetenti.¹⁷²”

“Illi I-Professur Sir Anthony Mamo (Notes on Criminal Law [1953 edit.] [Part. II p. 40]) meta ikun qed jittratta l-element materjali tar-reat in kwistjoni jghid :- “the words “arrest” “detention” and “confinement” are not synonymous : each indicates a special manner in which an attempt can be made on personal liberty : “Il reato preveduto nell’articolo 169 (our Section 86) esiste sia quando alcuno si ferma nel mentre che agisce o cammina; sia quando si faccia rimanere suo malgrado in quell luogo ove si trova; si quando finalmente si trasporti da un luogo ad un altro.” (ROBERTI – ibid , para 323) ...Thus a person may be arrested without being 2 Il-Pul vs Christopher Ellul - App.Inf. 07/05/2001 10 incarcerated or confined in any place ; or may be detained in his own house without having been previously arrested.”¹⁷³

Issa huwa indubiat illi l-appellant kienet kompartecipi mal-ko-akkuzati tagħha fil-kumissjoni ta' dan ir-reat. Dan għaliex jirrizulta inkontestat illi kien hemm il-partecipazzjoni materjali tagħha ma'l-ezekuturi diretti tal-att konsumatur tar-reat izda u fuq kolloġġ illi hija ipprestat il-ko-operazzjoni direttu u essenziali ghall-esekuzzjoni tad-delitt mhux biss billi akkompanjanat lill-ko-akkuzati l-ohra fis-sekwestru u zamma ta' Agius, izda ir-reat sehh bl-uzu tal-vettura tagħha bl-akkwixxenza tagħha u sahansitra baqghet ghassa ma' Agius meta l-ohrajn hallew il-vettura, ghalkemm jidher illi Agius irnexxielha tħarrab.

Il-Qorti tal-Magistrati fis-sentenza tagħha **Il-Pulizija vs Deemer Tabone** għamlet ezami *funditus* ta' dan ir-reat:¹⁷⁴

Fil-forma oriġinali tiegħu l-Artikolu 86 tal-Kodiċi Kriminali jirriproduċi kważi kelma b'kelma l-Artikolu 169 tat-Tieni Ktiegħi tal-Codice per lo Regno delle due Sicilie li kien jippreskrivi s-segħenti:-

Chiunque senza ordine delle autorità costituite e fuori de' casi ne' quali la legge autorizza i privati all'arresto degl'incolpati, arresti, detenga o sequestri qualsiasi persona, o presti il luogo per eseguire un tale arresto o sequestro sarà punito del primo grado de' ferri nel presidio.¹⁷⁵

Skont il-maġġoranza tal-awturi ta' dak iż-żmien riċerkati minn din il-Qorti jirrizulta li dan ir-reat kien imnissel mir-reat aktar qadim ta' “carcere privato”. Sa minn żmien il-Carmignani kien ġie rikonoxxut li dan ir-reat ma hux rifless biss fl-ipoteżi tal-arrest ta' persuna mingħajr awtorita leġittima.¹⁷⁶ Il-Carmignani kien jiddistingwi bejn ir-reat ta' **carcere privato** – (a) fis-sens propriu ristrett u dak ta' (b) **carcere privato per equipollenza**. Biss sa minn din it-tifsira bikrija jirriżulta

¹⁷² **Il-Pul vs Christopher Ellul - App.Inf. 07/05/2001**

¹⁷³ **Il-Pul vs Mohamed Elbozidi - 19/02/2004 App.Inf**

¹⁷⁴ Per Onor. Magistrat Dr. Aaron M. Bugeja; Dec 15 ta' Lulju, 2016

¹⁷⁵ Il Codice per lo Regno delle due Sicilie, Prima Edizione, Parte Seconda, **Avv. Luigi Dentice & Co.**, Napoli, 1849, page 38

¹⁷⁶ Elementi di Diritto Criminale, **Giovanni Carmignani**, Prima Edizione Italiana del Professor Caruana Dingli, 2a edizione napolitana sull'ultima di malta, Napoli, 1854, page 248-249.

li l-kunċett ta' carcere privato kien ristrett għall-ipoteżi ta' attest attwali, detenzjoni jew sekwestru ta persuna.

E' vero carcere un locale da tutte le parti chiuso, affin di ritenervi o punirvi gli uomini, cio' che fu' una delle insigne e dei simboli della magistratura (2) s'intende poi tale per equipollenza quando taluno nella propria casa abbia coll'ajuto dei suoi servitori o senza, legato un uomo, oppure, se non legato, rinchiuso (3).

Francesco Sav. Arabia¹⁷⁷ li jikkummenta wkoll fuq il-Kodiċi tar-Renju taž-Żewġ Sqallijiet jgħid li -

Arresta chi privando un'uomo della sua liberta' lo riduce in luogo chiuso ma riconosciuto come carcere, o anche lo consegna ad una autorita' pubblica: *detiene* chi trovando altri in luogo chiuso gl'impedisce di uscirne: sequestra chi priva altri della sua liberta' separandolo dal consorzio di coloro da cui potrebbe essere soccorso. Da queste tre voci usate dal legislatore e che nell'linguaggio legale non pare che possono avere una distinzione diversa da quella che abbiamo indicato, e' chiaro come qualunque impedimento alla liberta' civile e' compreso nella sanzione di questo articolo.
[sottolinejar ta' din il-Qorti]

Skont I-Arabia dan ir-reat mhux limitat għal meta tiġi mhedda biss il-liberta' naturali tas-suġġett passiv iżda wkoll meta l-liberta' civili tas-suġġett passiv tiġi newtralizzata – kunċett evidentement aktar wiesa' minn dak ta' liberta naturali.

Biss il-Codice per lo Regno delle due Sicilie espanda fuq il-kunċett ta' carcere privato billi żied b'mod espliċit u mhux biss l-ipoteżi tal-arrest jew detenzjoni iżda wkoll dik tas-sekwestru ossija sequestro. Dawn huma għalhekk tliet ipoteżi differenti li pero jikkostitwixxu r-reat tal-carcere privato. Maż-żmien din it-tifsira tal-carcere privato evolviet u diversi awturi Taljani oħra spiegaw sitwazzjonijiet differenti fejn persuna tkun tista' tiġi arrestata illegalmente minkejja li ma tkunx konfinata fi spazju fiziku delineat bħal residenza jew ambient magħluq. [sottolinejar ta' din il-Qorti]

Skont ir-**Robert**¹⁷⁸ dan ir-reat kien jaqa' fil-kategorija ta' reati intiżi li jittutelaw il-liberta' personali minkejja l-fatt li kienu jinsabu fis-sub-titolu *Dell'uso privato de' mezzi della pubblica autorità*. Roberti jgħid :

La legge adopera l'espressioni *arresti, detenga o sequestri qualsiasi persona*. Esse non sono certamente sinonimi, ma ciascuna indica un modo speciale con cui si puo' attentare alla liberta' della persona. Era per diritto antico espressamente disposto che sotto il nome di carcere privato non s'intendesse solamente la detenzione arbitraria in luogo chiuso da tutti i lati a forma di carcere, ma anche l'impedimento qualunque recati ad altrui sia legandolo, sia trasportandolo suo malgrado o facendolo ovunque trattenere per forza che il reato preveduto nell'art. 169 esista sia quando alcuno si fermi nel mentre che agisce o cammina; sia quando si faccia rimanere suo malgrado in quel luogo ove si trova; sia quando finalmente si trasporti da un luogo ad un altro.¹⁷⁹

¹⁷⁷ I Principi del Diritto Penale, 2a. Edizione, Volume 1, Napoli, 1859, page 48.

¹⁷⁸ Corso Completo del Diritto Penale, Volume 4, Napoli, 1834 page 378.

¹⁷⁹ Enfażi miżjudha [minn dik il-Qorti]

Ferrarotti, li jikkummenta fuq il-Kodiċi tal-Piemonte¹⁸⁰ li kien jippreskrivi disposizzjoni simili għall-dik kontemplata fl-Artikolu 169 tal-Kodiċi Borboniku aktar il-fuq imsemmi jistqarr :

Havvi arresto o sequestro criminoso di persona, ogni volta, che un individuo e' stato privato della piena liberta' individuale; non e' necessario il concorso della forza materiale e della violenza; cass. 18 luglio 1849 ricorso Torre – Bettini. [sottolinejar ta' din il-Qorti]

Dan ifisser li biex jitwettaq id-delitt tal-arrest jew żamma illegali mhux meħtieg li jkun imwettaq b'xi vjolenza jew bl-eżerċizzju ta' forza materjali fuq is-suġġett passiv tar-reat. Skont dik il-Liġi jekk ikun hemm vjolenza jew forza materjali eżerċitata fuq is-suġġett passiv, is-suġġett attiv jirrendi ruħu responsabbi għar-reat fil-forma kwalifikata tiegħu. Inoltre huwa jtennifer li ma hemmx bżonn li jiġi determinat jew stabbilit xi motiv speċifiku wara l-arrest, żamma jew sekwestru tas-suġġett passiv.

Il-Buonfanti fil-Manuale Teorico-Pratico del Diritto Penale, kummentarju fuq il-Kodiċi Penali tat-Toskana¹⁸¹ jgħid : -

Bisogna dunque distinguere in questo delitto il fatto *materiale*, e la sua *moralità*. Il fatto materiale puo' effettuarsi in tre modi distinti per *l'arresto*, *la detenzione*, *il sequestro*. Questi tre fatti differenti, per essere dalla legge repressi non esigono la presenza simultanea di ciascuno di essi; sono tre delitti analoghi che possono sia riunirsi in uno solo, sia verificarsi isolatamente, e in ciascuna di queste ipotesi, come e' facile il dimostrare essi ugualmente costituiscono il reato in esame. Quindi lo arresto momentaneo d'una persona senza ch'essa sia stata rinchiusa in quasivoglia luogo; la sua detenzione nella casa propria e conseguentemente senza che essa sia stata precedentemente arrestata; finalmente, e a piu' forte ragione, il sequestro della medesima in un luogo solitario, questi tre fatti, identici pel loro carattere, differenti per la loro forma, costituiscono dei delitti indipendenti l'uno dall'altro, ma si confondono in una stessa imputazione....D'onde la regola generale, essere sufficiente che la persona non abbia potuto ritirarsi liberamente, perché essa possa essere considerata come arrestata o detenuta... Quanto poi alla *moralità*, ossia alla causa del fatto, perché questo possa reputarsi delittuoso, si richiede che lo scopo dello agente sia di mettere in esecuzione un proprio diritto, e di usurpare un' autorità' che ai soli magistrati si appartiene.

Dan l-element tal-*moralità* huwa wkoll rifless fl-argumentazzjoni aktar bikrija tal-Carmignani li saħaq fuq l-importanza tal-użurpazzjoni tal-awtorita' maġistrali riflessa fl-azzjoni tas-suġġett attiv. Huwa jżid :

Quanto poi alla causa del fatto medesimo, perché questo abbia a reputarsi delittuoso, si richiede che lo scopo dell'agente sia di mettere in esecuzione un proprio diritto, e di usurpare un'autorità' che ai soli magistrati compete.

Bhal **Ferrarotti**, ir-Roberti jisħaq li l-Artikolu 169 tal-Kodiċi Borboniku ma jirrikjedix li jiġi pruvat il-motiv wara l-arrest, id-detenzjoni jew is-sekwestru illegali; u li l-att innifsu magħmul bl-intenzjoni kriminuża huwa suffiċċenti biex jiġi integrat ir-reat. Huwa jtennifer wkoll li dan ir-reat għandu wkoll mir-reat ta' *vie di fatto* (simili għar-reat ta' *ragion fattas*). Biss ir-Roberti jtennifer li kontra d-dritt Ruman u l-Kodiċi tal-1808 li kienu jiffiġi raw ir-reat ta' carcere privato bhala li jirrifletti l-intenzjoni

¹⁸⁰ Commentario Teorico-Pratico del Codice Penale, **T. Ferrarotti**, Torino, 1860, p 294

¹⁸¹ **J. Buonfanti**, Pisa, 1849 page 819

tas-suġġett attiv li jieħu l-Liġi b'idejh fl-Artikolu 169 tal-Kodiċi Borboniku dan ir-rekwiżit ma kienx meħtieġ.

Iżda l-istess awtur jikkonċedi li fil-maġgoranza tal-kažijiet l-arrest, iż-żamma jew is-sekwestru ta' persuna ikun imwettaq mis-suġġett attiv sabiex jimponi lilu innifsu forzożament fuq is-suġġett passiv jew fuq sitwazzjoni b'mod li għalhekk jieħu l-liġi b'idejh permezz t'azzjoni unilaterali. Huwa jtenni li dan setgħa jiġi inferit mill-fatt li l-Leġislatur Borboniku qiegħed ir-reat ta' *carcere privato* immedjatamente wara r-reat ta' *vie di fatto*. U dan huwa eżattament dak li għamel il-Leġislatur Malti li kkolloka r-reat tal-arrest illegali immedjatamente wara r-reat ta' *ragion fattas!*

Fil-kaz in dezmaina, Anna Sammut tixhed kif hekk kif il-malviventi dahlu fuqha, **intrabtulha saqajha** w dak li għamilha ta' pustier poggilha **sikkina ma ghonqha**.¹⁸² B'id wahda giet fgata u b'ohra nghalqilha halqa filwaqt li qalulha toqghod kwieta ghax joqluha.¹⁸³ Kienet **mghassa il-hin kollu**, tant li l-malviventi tbiddlu bejniethom sabiex jassiguraw rwiehom li din ma tithallieq wahedha fl-ebda hin.¹⁸⁴

Sammut tiddeskrivi wkoll, in sostenn ta' din it-tieni imputazzjoni, kif hi **thalliet marbuta** mill-malviventi w kien biss wara li dawn hallew il-fond li rnexxiela tinhall mill-irbit.¹⁸⁵

Fuq dawn ir-rizultanzi processwali, din l-imputazzjoni giet ampjament ppruvata ukoll.

It-Tielet Imputazzjoni

Mhemmx dubbju izda li l-esperjenza ta' tkexkix li giet mgielgha tħaddi minnha Anna Sammut, esperjenza li seħhet bil-partcipazzjoni shiha tal-imputat, hallietha fi kliem l-espert psikjatriku Dr. Joseph Cassar “*ssofri minn anżjeta` u nevrozi trawmatika (Post Traumatic Stress Disorder) b'rata ta' dizabilita` ta' 10%*” tant li gie rrakomandat li Sammut tibqa’ f'kuntatt regolari ma tim-psikjatriku.¹⁸⁶

Minkejja dikjarazzjoni serjissima bhal din magħmula sa mit-tieni seduta ta' dan il-procediment u għalhekk fi stadju ferm bikri ta' dawn il-proceduri, il-prosekuzzjoni ghazlet ma temmendax it-tielet imputazzjoni (dik ta' offizi hfief) biex tirrifletti il-gravita` tal-griehi kkawzati fuq Anna Sammut.

¹⁸² Fol.27

¹⁸³ Fol.28

¹⁸⁴ Ibid.

¹⁸⁵ Fol.32-33

¹⁸⁶ Dok.JC a fol.89

Ghaldaqstant u minkejja li **jirrizulta manifestament li n-natura tal-griehi mgarrba minn Sammut huma ta' natura gravi** ai termini tal-Artikolu 218 tal-Kodici Kriminali¹⁸⁷ (reat li jgorr piena ta' bejn hames u ghaxar snin prigunerija), idejn il-Qorti huma **marbuta bl-artikolu** indikat mill-Avukat Generali meta qed issib htija ghal din l-imputazzjoni.

Ir-Raba Imputazzjoni

Jigi sottolinejat ukoll li kif tixhed id-dicitura ta' din l-imputazzjoni, filwaqt li l-prosekuzzjoni addebitat lill-imputati bir-reat ravvizat **bl-artikolu 6 tal-Att dwar L-Armi**, Kapitolu 480 tal-Ligijiet ta' Malta,¹⁸⁸ fl-artikoli mibghuta mill-Avukat Generali, **dan artikolu baqa' ma giex indikat** minnu u gie indikat minflok **l-artikolu 55(a) tal-Att**.¹⁸⁹ Ghalkemm il-fatti certament jagħtu lok għal sejbien ta' htija għal dan l-ir-reat, tent kont li c-cirkostanzi deskritti fl-artikolu 55(a) tal-Att manifestament jirrizultaw, l-imputat baqa' ma giex addebitat b'dan ir-reat.

Fil-fatt l-Avukat Generali jindika wkoll l-artikolu 51(7) tal-Att dwar l-Armi; propju dik id-disposizzjoni li tistabilixxi il-piena għal reat ravvizat bl-artikoli 6 u 21¹⁹⁰ ta' dak l-Att.

Jingħad ukoll għal kull buon fini li l-prosekuzzjoni ma ressuet l-ebda rappresentant tal-Kummissarju tal-Pulizija, sabiex jixħed dwar x'licenzji seta' kellu registrati fuq ismu l-imputat.

¹⁸⁷ **218.** (1) L-offiża gravi hija punibbli bil-prigunerija minn ħamsa sa' għaxar snin -

(a) jekk tikkajġuna debbulizza permanenti fis-saħħha jew fil-funzjoni ta' xi parti tal-ġisem, jew iġġib difett permanenti f'parti tal-ġħamla tal-ġisem, jew, marda permanenti tal-moħħ;

(2) Id-debbulizza fis-saħħha jew fil-funzjoni ta' parti tal-ġisem, u l-marda tal-moħħ, l-isfreġju gravi jew id-difett jitqiesu permanenti wkoll jekk x'aktarx ikunu hekk.

¹⁸⁸ **6.** Salvi d-dispozizzjonijiet tal-artikolu 8 ħadd ma għandu jgħorr 'il barra minn xi fond jew id-dintorni tiegħu xi sikkina jew strument li jaqta' jew bil-ponta ta' liema xorta jkun mingħajr ma jkollu liċenžja jew permess mingħand il-Kummissarju.

¹⁸⁹ 55. Salv kull dispozizzjoni oħra fil-Kodici Kriminali kif tapplika għaż-żamma, ġarr, użu, akkwist jew pussess ta' armi tan-nar, kull min -

(a) fil-waqt li jkun qed jaqħmel reat kontra s-sigurtà tal-gvern jew kontra l-persuna (minbarra omiċidju involontarju jew offiża involontarja fuq il-persuna) jew ta' serq jew ħsara fil-proprietà (minbarra ħsara involontarja fil-proprietà); jew

(b) fil-waqt li jkun qed jiġi arrestat għal delitt, ikollu fuq il-persuna tiegħu xi arma regolari jew munizzjon jew xi imitazzjoni ta' dawk l-oġġetti,

ikun ħati ta' reat u jista', meta jinsab ħati, jeħel il-piena ta' prigunerija għal mhux iżjed minn erba' snin, kemm-il darba ma jgħib prova xort'ohra li kien qed iġorr l-arma tan-nar jew l-arma regolari bi skop leġġitimu

¹⁹⁰ **21.** Ebda negozjant jew persuna oħra ma għandha tbiegħ jew tikkunsinna ebda sikkina jew strument ieħor li jaqta' jew bil-ponta lil min ikun taħt l-eti ta' tmintax-il sena

Minbarra f'dan, Sammut tixhed kif kien dak li ghamilha ta' pustier li poggilha sikkina ma ghonqha w mhux l-imputat.¹⁹¹

Ghaldaqstant ma tintsax tinstab htija fuq din l-imputazzjoni kif formulata.

Il-Hames Imputazzjoni: l-Addebitu tar-recidiva.

Eunice Grech Fiorini, Registratur Qrati Kriminali, esebet diversi sentenzi moghtija fil-konfront tal-imputat Mangion:¹⁹²

- a). Sentenza tad-19 ta' Mejju, 2011, moghtija mill-Magistrat Dr. Giovanni Grixti ta' sentejn prigunerija¹⁹³; din is-sentenza kienet titratta, *inter alia*, serq.
- b). Sentenza tat-28 ta' Mejju, 2012, moghtija mill-Magistrat Dr. Claire Strafrace Zammit fejn Mangion gie kkundannat disa xhur prigunerija w multa;¹⁹⁴ u
- c). Sentenza tal-5 ta' Mejju, 2015, moghtija mill-Magistrat Dr. Neville Camilleri fejn l-imputat nghata sentenza sospiza liema sentenza kienet titratta, *inter alia*, serq.¹⁹⁵

Fis-sentenzi esebiti jirrizultaw il-konnotati tal-imputat.

B'hekk mhemmx dubbju li **l-imputat hu recediv ai termini tal-artikoli 49 u 50 tal-Kodici Kriminali**. Gie ppruvat ukoll li l-imputat, b'dawk is-sentenzi, inghata aktar minn kundanna wahda dwar serq u ghaldaqstant japplika wkoll id-disposizzjoni tal-artikolu **289** tal-Kodici.

Is-Sitt Imputazzjoni: Ksur tal-Kundizzjonijiet dwar il-Helsien mill-Arrest

Il-kundizzjonijiet li Mangion qed ikun imputat li kiser huma dawk moghtija mill-Magistrat Dr. Caroline Farrugia Frendo datati l-14 ta' Dicembru, 2017. L-Ispettur Roderick Agius esebixxa kopja tal-imsemmija kundizzjonijiet.¹⁹⁶

¹⁹¹ Fol.27

¹⁹² Fol.418-419

¹⁹³ Dok.EF a fol. 420-427

¹⁹⁴ Dok.EF1 a fol.428-430

¹⁹⁵ Dok.EF2 a fol.431-459

¹⁹⁶ Fol.473. Dok.RA1 a fol. 484

L-abbli difensur, fil-kors tas-sottomssjonijiet finali, issolleva l-fatt li galadarba nhar it-12 ta' Dicembru, 2019, l-imputat gie gudikat fuq il-ksur ta' dawk il-kundizzjonijiet, din is-sitt imputazzjoni issa ghaddiet in gudikat.

Din il-Qorti ma taqbilx. Fil-fatt is-sentenza li giet esebita mill-abbli avukat difensur ma thalli ebda dubbju dwar id-data li fiha Mangion gie gudikat w instab hati li kiser il-kundizzjonijiet moghtija bid-digriet tal-14 ta' Dicembru, 2017.

Fil-fatt dik l-imputazzjoni kienet esklussivament tirrigwarda id-data tas-26 ta' Mejju, 2019,¹⁹⁷ f'hin partikolari, gewwa r-Rabat u **fl-ebda data (lokalita` jew hin) iehor**. F'dik is-sentenza insibu:

"Talli nhar is-26 ta' Mejju, 2019, ghall-habta tal-10:45 ta' filghodu gewwa l-lokalita' tar-Rabat Malta:-.....

4. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi naqas milli jhares ilkundizzjonijiet impostI fuqu mill-Qorti tal-Magistrati ta' Malta (Magistrat Dr. Caroline Farrugia Frendo LL.D) b' digriet datat 14 ta' Dicembru, 2017.....,"

Kemm il-darba kundizzjonijiet huma fis-sehh, l-imputut li jikser dawk il-kundizzjonijiet, għandu jwiegeb ghall-kull **ksur** kommess minnu hekk kif ikun gie lilu imputat.

Dan ifisser li **ma kull ksur jitwieldu fatti godda** w għalhekk bl-ebda mod ma jistax jingħad li l-imputat diga` gie gudikat dwar il-ksur li sehh fil-11 ta' Jannar, 2019, meta hu nstab hati ghall-ksur li sehh fis-26 ta' Mejju, 2019!

L-imputazzjoni li dwarha nstab hati mill-Qorti tal-Appell Kriminali tirreferi unikament għas-26 ta' Mejju, 2019, u l-ebda data ohra. **Fil-kaz odjern id-data tal-allegat ksur hi dik li sehhet fil-11 ta' Jannar, 2019, "bejn 12:00 u 13:45hrs".**¹⁹⁸

Għalhekk dak li din il-Qorti hi msejjha tiddeciedi dwaru, hu biss jekk fil-11 ta' Jannar, 2019, kienux għadhom pendenti l-kundizzjonijiet dwar il-helsien mill-arrest moghtija nhar l-14 ta' Dicembru, 2017 mill-Onor. Magistrat Farrugia Frendo.

¹⁹⁷ Fol.538 f' Dok.AA

¹⁹⁸ Fol.1

Dan gie soddisfatt bix-xhieda tal-ufficial prosekutur f'dawk il-proceduri, l-Ispettur Saviour Baldacchino, li kkonferma li dawk kienu l-istess kundizzjonijiet, li nghataw lill-imputat fil-procediment imexxi minnu, liema procedimenti kienu għadhom **pendenti**.¹⁹⁹

Riferenza ser issir għas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) **Il-Pulizija v. Hussein Hamada**:²⁰⁰

F'dan il-kaz, minbarra d-digriet, konnotati, identifikazzjoni eccetra il-Prosekuzzjoni trid tipprova wkoll li l-proceduri li fihom dawk il-kondizzjonijiet ikunu nghataw ikunu għadhom pendentil fil-mument meta jkun gie allegat li l-imputat naqas milli jhares wahda mill-kundizzjonijiet ghall-helsien mill-arrest. Dan għaliex fil-kaz li dawk il-proceduri kriminali jkunu gew mitmuma, jintemmu wkoll il-kondizzjonijiet marbuta magħhom – salv il-kaz t'appell mis-sentenza fejn jistgħu jkunu ritenuti vigenti skont l-Artikolu 416(1A) tal-Kodici Kriminali. F'dan il-kaz din il-prova tal-vigenza tal-proceduri penali fil-mument li l-imputat naqas milli jhares wahda mill-kundizzjonijiet ghall-helsien mill-arrest ma ngabitx mill-Prosekuzzjoni u għalhekk il-Qorti ma tistax tassumi li għadhom pendentil ladarba din il-prova ma ngabitx fl-atti mill-Prosekuzzjoni. Għalhekk din il-Qorti sejra ssib li din l-imputazzjoni ma gietx sodisfacentement pruvata sal-grad rikjest mill-Ligi u b'hekk ser tillibera lill-imputat minnha.

Imbghad isir riferenza għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali **Il-Pulizija vs Dustin Bugeja**:²⁰¹

Illi illum bl-emendi li dahħlu fis-sehh permezz ta'l-Att VIII tal-2015 dina id-distinzjoni madanakollu mhux biss ma saritx mill-legislatur, izda dahrħlet “blanket provision” li **ma thalli l-ebda diskrezzjoni** iktar fidejn il-Qorti billi l-konfiska tal-garanzija jew depozitu għandha issa tassattivament issir dejjem immaterjalment jekk il-ksur ikunx wieħed serju jew *de minimis*. [emfazi tal-Qorti]

L-istess Qorti, diversament preseduta, fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Biondy Clayd RAAFENBERG** iddecidiet:²⁰²

10. Illi kwantu għat-tieni aggravju, l-Avukat Ġenerali għandu raġun. Fil-każ ta' sejbien ta' htija taħt l-artikolu 579(2) tal-Kodiċi Kriminali il-Qorti tal-Maġistrati **ma għandhiex diskrezzjoni jekk tordnax li l-ammont stabbilit fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija għandux jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta jew le. Il-Ligi hija tassattiva u bla kantunieri.** Kull persuna li tonqos milli thares xi waħda mill-kondizzjonijiet imposti mill-Qorti fid-digriet tagħha li bih tagħti l-ħelsien mill-arrest taħt garanzija tkun ħatja ta' reat u teħel, meta tinsab ħatja :

¹⁹⁹ Fol.488

²⁰⁰ Magistrat Dr. Neville Camilleri, Deciza 13 ta' Jannar, 2016

²⁰¹ Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima; Deciza 25 ta' Frar, 2016; Appell Nru: 493/2013

²⁰² Per Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja; Deciza 12 ta' Dicembru, 2019; Appell Nru. 451 tal-2018

- (a) il-piena ta' multa jew ta' priġunerija għal żmien ta' erba' xħur sa sentejn, jew għal multa u priġunerija flimkien; **u**
- (b) l-ammont stabbilit fil-ħelsien mill-arrest taħt garanzija għandu jiġi konfiskat favur il-Gvern ta' Malta; **u**
- (c) minkejja d-dispożizzjonijiet ta' xi ligi, kull persuna akkużata b'dan ir-reat għandha tiġi mressqa l-Qorti taħt arrest; **u**
- (d) il-Pulizija tkun tista', fl-istess proċedimenti, titlob ir-revoka tal-ħelsien mill-arrest u l-arrest mill-ġdid ta' dik il-persuna; **u**
- (e) il-proċedimenti għal dan ir-reat ta' ksur tal-kondizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest jiġu deċiżi mill-Qorti bl-urgenza; **u**
- (f) Il-Pulizija tista' tidħol f'kull fond biex tiżgura li l-kundizzjonijiet imposti mill-Qorti jkunu qiegħdin jiġu mħarsa; **u**
- (g) Il-Pulizija tista' wkoll tarresta mingħajr mandat kull persuna suspettata ta' reat ta' ksur ta' kundizzjonijiet tal-ħelsien mill-arrest.

11. F'dan l-isfond kollu għalhekk il-Qorti tal-Maġistrati ma setgħetx fis-sentenza tagħha ma tordnax il-konfiska tad-depožitu u tal-garanzija. L-appell tal-Avukat Ĝenerali jimmerita li jiġi milqugħ. [emfazi tal-Qorti]

Għalhekk din l-imputazzjoni giet soddisfacientement ippruvata.

Piena

In konsiderazzjoni tal-piena, il-Qorti qiset n-natura serjissima tar-reati li dwarhom qed tinstab htija. L-imputat qed jinstab hati ta' serq bi vjolenza u sekwestru ta' persuna. Mara li tagħha giet vjolata s-sigurta` ta' darha, fejn sfat misruqa mhux biss minn oggetti materjali ta' valur izda mill-isbah haga li persuna tista' tipposjedi fil-hajja, is-serenita` w is-sahha partikolarment dik psikologika.

Kif jixhed l-expert Konsulent Psikjatriku Dr. Joseph Cassar, dan l-akkadut halla mara bi sfregju psikologiku; jixhed li Anna Sammut “*ssofri minn anjjeta` u nevrozi trawmatika (Post Traumatic Stress Disorder) b'rata ta' dizabilita` ta' 10%*” u rrakomanda li din tibqa' f'kuntatt regolari ma tim psikjatriku.²⁰³

Ittieħed konsiderazzjoni tal-karattru refrattarju tal-imputat tul is-snin, kif evidenzjat mill-fedina penali voluminuza tieghu.

²⁰³ Dok.JC a fol.89

Dik il-fedina turi b'mod cjar li l-opportunitajiet moghtija lili fil-passat ma servew ghal xejn; lanqas mill-inkarcerazzjoni ma tghallem! Zmien l-opportunitajiet issa ghadda w wasal zmien li Mangion iwiegeb ghal dan l-att koddard, att t'aggressjoni mwettqa kiesah u biered fuq l-innocenti. Il-manjiera li fih l-imputat wettaq din is-serqa, fi triq passaggja, fid-dawl tax-xemx turi attitudini ta' bniedem li minghalih jista' jagħmel li jrid b'impunita`; jaqa' w jqum mill-Ligijiet ta' pajjizu w wisq anqas mill-hajja umana. Ma ddejjaq xejn, wara li kien werwer mara biex jisrqaha, ihallha marbuta mal-art bid-duct tape mdawwar halqha biex johnoq kull sejha ghall-ghajnuna li din setghet tagħmel. Ghemil tassew kiefer u bla qalb.

Il-piena erogabbi għas-serq aggravat bil-mezz, lok, bil-vjolenza u bil-valur li jeccedi l-€2,329.27, bhala ma hu l-kaz in dezamina, hi dik stabbilita bl-artikolu 280(2) tal-Kodici Kriminali. Galadárba bl-artikolu 274(c) tal-Kodici il-piena hi dik ta' prigunerijsa ta' bejn sentejn (2) u hames (5) snin, u dik taht l-artikolu 279(b) tal-Kodici hi dik ta' bejn tlettax (13) il-xahar u seba (7) snin, l-artikolu 280(2) tal-Kodici jitlob li l-piena ravvizada bl-artikolu 279(b) tizdied bi grad u b'hekk, tkun dik ta' prigunerijsa ta' bejn it-tmintax (18) il-xahar u disa (9) snin. Dan mingħajr ma jitiqes l-ebda zieda fil-piena ai termini tal-artikoli 50 u 289 tal-Kodici Kriminali tenut kont li l-imputat għajnejha zewg kundanni ghall-serq.

Illi l-piena għat-tieni w għat-tielet imputazzjoni hi assorbita fl-ewwel imputazzjoni.

Issir riferenza ghall-konsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza tagħha **Il-Pulizija vs Anthony Cassar et:**²⁰⁴

Illi l-piena erogata trid tkun tali illi tagħmel gustizzja u li tfittem li toħloq bilanc bejn il-gravita' tal-kaz u c-cirkostanzi attenwanti li jista' jkun hemm. Illi l-artikolu 142(1) tal-Criminal Justice Act 2003 fl-Ingilterra jistabbilixxi hames principji li għandhom jigu segwiti fl-imposizzjoni tal-piena bhala:

- (a) the punishment of offenders**
- (b) the reduction of crime (including its reduction by deterrence)**
- (c) the reform and rehabilitation of offenders**
- (d) the protection of the public**
- (e) the making of reparation by offenders to persons affected by their offence.**

Illi allura min hu imsejjah biex jiggudika ma għandux iħares biss l-interessi tal-persuna kkundannata izda għandu jara illi jħares l-interessi tal-vittma jew vittmi tar-reat u s-socjeta in generali billi jagħti dik il-piena li għandha isservi bhala kastig għal min jikkometti r-reat, li tara li twassal għat-tnaqqis tal-kummissjoni ta' reati ohra, li tista' twassal għar-rijabilitazzjoni u r-riforma tal-hati, li tagħti il-harsien meħtiega lil pubbliku u li l-hati jagħmel reparazzjoni għal hazin li jkun għamel.

²⁰⁴ Per Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D.; Dec.3 ta' Lulju, 2020; Appell Numru: 113/2014

Hu veru ukoll dak li qal l-insinji Leo Page fil-ktieb tieghu, The Problem of Punishment, fis-sens li

‘.... The selection of the best treatment of an offender is a much more difficult problem than the question of his guilt.’

Hu pero’ ugwalment veru dak li inghad ghap-propositu tal-kwistjoni tal-piena fil-Criminal Law Review, July 1961, p.482 –

‘The objects of which Judges commonly and properly have in mind, when imposing sentence, include not only the punishment and reformation of the offender, but also, and perhaps predominantly, the protection of the public.’

Mr. Justice Birkett, f’konferenza li hu ta taht l-awspicji tal-Clarke Hall Society, - li hi socjeta intiza għat-trattament riformatiku tal-hati – intitolata ‘Criminal Justice Problems and Punishment’ qal hekk –

‘The Court’s primary consideration must be the welfare of the community. To fail to be severe in certain cases is to do wrong to the community and to injure its interests.’[Il-Pulizija vs Lorenzo Baldacchino]”.

L-artikoli 15A u 532A tal-Kodici Kriminali

Sfornatament kif inghad aktar il-fuq, baqa’ ma giex determinat ukoll l-ammont tad-deheb misruq w għalhekk il-Qorti giet preluza milli tagħmel ordni ai termini tal-Artikolu 532A tal-Kodici Kriminali li permezz tieghu Sammut tigi kumpensata *in toto* għal dak li mingħandha gie misruq. Madanankollu jirrizulta li Sammut soffriet telf ta’ flejjes fl-ammont ta’ €5,426.²⁰⁵

Mill-banda l-ohra din il-Qorti giet preluza wkoll milli tagħmel ordni ta’ kumpens għal īxsara morali u, jew psikologika, li soffriet Sammut tenut kont li d-disposizzjoni tal-Artikolu 15A tal-Kodici Kriminali jipprovdli li biex qorti tista tagħmel ordni ta’ kumpens taht dan l-artikolu, ir-reat li tieghu l-parti offiza hi vittma, għandu jkun wieħed jew taht it-Titolu VII tat-Taqsima II tal-Ewwel Ktieb jew delitti volontarji kontra l-persuna li jkunu sogġetti għal piena ta’ mill-inqas tliet snin prigunerija taħt it-Titolu VIII tat-Taqsima II tal-Ewwel Ktieb,

F’dan il-kaz għajja saret riferenza li minkejja li t-tobba esperti riskontraw offiza gravi fuq Sammut li haltilha **dizabilita` permanenti**, l-imputazzjoni baqghet ma gietx emmadata biex tirrifletti dan il-fatt kif ukoll lanqas gie indikat mill-Avukat Generali l-artikolu ghall-offiza gravi, u minflok thalliet l-imputazzjoni dwar offizi hief li certament ma jgorrx piena ta’ “*mill-inqas tliet snin prigunerija*” kif stabilit b’dak l-artikolu.

²⁰⁵ €5,426 li jirrizultaw mix-xhieda ta’ Sammut. Vide Dok.AS u Dok.AS1 a fol.34-35

Decide

Ghal dawn il-mottivi, il-Qorti, filwaqt li tillibera lill-imputat mir-raba imputazzjoni, wara li rat l-artikoli 17, 31, 49, 50, 86, 87(1)(e), 221(3)(b), 261(a)(b)(c)(e), 262(1)(a)(b)(2), 263, 267, 269(g), 274(d), 275, 277(b), 279(b), 280(2), 289 u 579(1)(2) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet l-ohra kollha w tikkundannah għal **seba (7) snin u sitt xhur prigunerijsa.**

Tordna l-**konfiska** favur il-Gvern ta' Malta tal-garanzija ta' €5,000 hekk kif indikat fid-digriet ghall-helsien mill-arrest moghti mill-Magistrat Dr. Caroline Farrugia Frendo datat nhar l-14 ta' Dicembru, 2017.²⁰⁶ Inoltre` **tirrevoka contrario imperio d-digriet tal-helsien** mill-arrest imsemmi w tordna l-arrest mill-gdid ta' Patrick Mangion.

Inoltre` bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 533 tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta qegħda tordna lill-hati jħallas l-ammont ta' €1,688.10 rappresentanti terz tal-ispejjez peritali.²⁰⁷

Finalment wara li rat l-artikolu 532A tal-Kapitolu IX tal-Ligijiet ta' Malta, moqri flimkien mal-artikolu 24 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna lill-hati jħallas lura lil Anna Sammut is-somma ta' €1,808²⁰⁸ rappresentanti terz tal-flejjes li gew misruqa.

Din l-ordni għandha l-istess forza u effett u hija ezegwibbli bl-istess mod bħallikiiku nghatat f'kawża ċivili bejn l-imputat u l-part leza.

**Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law).
MAGISTRAT**

²⁰⁶ Dok.RA1 a fol.484

²⁰⁷ F'din il-komputazzjoni huma eskluzi l-ispejjez (i) tar-relazzjoni tal-espert Keith Cutajar rigward *mobile phones* ta' Michael Mifsud (Dok.KCMM a fol. 272 et seq) u (ii) ir-relazzjoni tas-Scene of Crime Officer dwar fotografija tal-*pick-up* (Dok.JS a fol.390 et seq). L-ammont jinkludi terz tal-ispejjez għar-relazzjoni tal-espert Cutajar dwar *cctv footages*, hekk kif inkarigat fil-kors tal-inkesta magisterjali, kopja ta' liema relazzjoni tinsab esebita f'dan il-process bl-original kontenenti l-ispejjez peritali esebita fil-process **Il-Pulizija vs Mark Anthony Cardona u Ryan Briffa** (Dok.KC a fol. 272 et seq) li tagħha f'dawn l-atti giet esebita il-kopja (Dok. KC fol 201 et seq).

²⁰⁸ €5,426 li jirrizultaw mix-xhieda ta' Sammut. Vide Dok.AS u Dok.AS1 a fol.34-35